ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἔτος ΙΓ'.	Ἀθῆναι — Μάρτιος 1920	Τεῦχος 149

ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΠΩΝΤΛΑΙΡ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

Ἡ Ἀρρώστεια καὶ ὁ θάνατος ὁκόνη τὰ κάνουν ὅλα!
Ἀπ' ὅλη ἐκείνη τὴ φωτιά, ὁποὺ ἄναψε γιὰ μᾶς,
Ἀπ' τὰ γλυκὰ τὰ μάτια της τὰ τόσο ὁλογοβόλα,
Τὸ στόμα αὐτὸ ποὺ μοῦπνιξε τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς,

Ἀπ' τὰ σιλιά της δυνατὰ σὰν βάλσαμο βοτάνι,
Τὴν ἀγκαλιά της πιὸ θερμὴ κι' ἀπ' ἀχτιδοβολή,
Τί ἀπομένει, εἶνε φρικτὸ ὁ νοῦς μου νὰ τὸ βάνῃ!
Τίποτε πιὰ ἄλλο ἀπ' ἕνα ὠχρὸ πρόσωπο στὸ χαρτί,

Ποὺ σὰν κ' ἐμένα, ἔτσι κι' αὐτὸ στὴ μοναξιὰ τελειώνει,
Καὶ ποὺ ἀγγίζει ὁ Καιρὸς, ὁ γερο-χλευ αστής,
Κι' ὁλημερὶς μὲ τὴ σκληρὴ φτεροῦγά του τὸ λυώνει...

Ὤ, δολοφόνε σκοτεινὲ τῆς Τέχνης, τῆς Ζωῆς!
Ποτὲ δὲ θὰ σκοτώσῃς σὺ μέσα στὴ θέλησή μου,
Κείνη, ποὺ ἦταν ἡ δόξα μου κ' ἡ εὐχ αρίστησή μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥ "ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ,,

ΜΙΑ ΕΥΓΕΝΗΣ ΕΠΑΡΧΙΩΤΙΣΣΑ

Δανιηλίς, ἡ πλουσία χήρα τῶν Πατρῶν

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ἰλιγγιώδης οἰκονομικὴ κίνησις, εἶχε τόσην δύναμιν, τόσην στερεὰν βάσιν, τόσην ἔκτασιν ὥστε σχεδὸν δὲν ἐπηρεάζετο ἀπὸ τὴν πολιτικὴν κατάστασιν. Ἐπαναστάσεις ἀνηγγέλλοντο ἀτὰ ἄκρα τῆς Αὐτοκρατορίας, πόλεμοι ἐμαίνοντο γύρω, συνωμοσίαι ἀνεκαλύπτοντο εἰς τὸ ἱερὸν Παλάτιον, αὐτοκράτορες ἐξεθρονίζοντο, κατέφευγον εἰς μοναστήρια ἢ ἐτυφλώνοντο καὶ ὅμως ἡ ἐμπορικὴ κίνησις δὲν ἐσταματοῦσε, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἐξησθένιζε. Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ τοῦ κράτους ἦτο μία, διαρκὴς, συνεχὴς, ἀδιάκοπος, καὶ αὐτὴ δὲν εἶτε μικρὸν δεῖγμα τῆς συνολικῆς εὐρωστίας τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ Αὐτοκρατορία αὐτὴ, ἡ τόσον συκοφαντηθεῖσα διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

IV.

Ὁ ἀπαράμιλλος πλοῦτος τῶν ἀγορῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ἀέναος ναυτικὴ κίνησις, οἱ πολυάριθμοι στόλοι ποῦ διέσχιζον τὴν θάλασσαν τῆς αὐτοκρατορίας διὰ νὰ φέρουν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοὺς θησαυροὺς τῶν μακρυνῶν χωρῶν, ἡ ἄκμη τῶν μεγάλων Ἑλληνικῶν λιμένων, ἐδημιούργησαν σιγὰ σιγὰ καὶ κινδύνους. Ἡ φήμη τῆς ζωηρᾶς ἐκείνης συναλλαγῆς ἐξηπλώνετο εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου καὶ ἐξυπνοῦσε τοὺς πόθους λαῶν βαρβάρων τῆς Ἀνατολῆς καὶ λαῶν ἡμιπολιτισμένων τῆς Δύσεως. Καὶ ἐγεννήθη, ἢ τοὐλάχιστον ηὐξήθη, ἡ μεγάλη πληγὴ τῶν μεσαιωνικῶν θαλασσῶν, ἡ πειρατεία.

Εἶναι δύσκολον σήμερον καὶ νὰ συλλάβωμεν ἁπλῶς μὲ τὴν φαντασίαν μας τὴν τρομακτικὴν αὐτὴν δυστυχίαν τῶν περασμένων χρόνων. Ἀπὸ δύο σχεδὸν αἰώνων ἡ θάλασσα δὲν παρουσιάζει πλέον παρὰ τοὺς κινδύνους τῶν στοιχείων. Ἐπὶ δέκα αἰῶνες πρὸν οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ἦσαν σχεδὸν τίποτε ἀπέναντι τῶν κινδύνων ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀπὸ τὴν δυστυχισμένην ἐκείνην ἐποχὴν δὲν μένουν παρὰ ὀλίγαι περιγραφαὶ μέσα εἰς τὰ βιβλία. Κανεὶς δὲν ἔχει πλέον ἄμεσον τὴν ἀντίληψιν τῆς μεγάλης αὐτῆς συμφορᾶς.

Ἦτον ἡ ἐποχὴ ποῦ ὄχι πλέον ἡ θάλασσα, ἀλλὰ καὶ αἱ παραλίαι ἦσαν ἐπικίνδυνοι. Εἰς ὅλας τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου βλέπομεν ἀκόμη θέσεις φυσικῶς θαυμασίας διὰ συνοικισμοὺς καὶ ὅμως ἔγκαταλελειμένας. Αἱ πόλεις ἔχουν κτισθεῖ μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐνῷ κάτω φαίνονται φυσικοὶ λιμένες καὶ τοποθεσίαι προνομιοῦχοι, πόλεις καὶ χωριὰ ἔχουν σκαρφαλώσῃ εἰς ἀπόστασιν, ἐπάνω εἰς βουνὰ καὶ εἰς βράχους. Τὴν ἐξήγησιν τὴν δίδει ἡ ἱστορία τῆς πειρατείας. Οἱ κάτοικοι τῶν παραλίων ἦσαν εἰς κάθε στιγμὴν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κουρσάρων, οἱ ὁποῖοι μὲ μίαν ἐξαφνικὴν ἐπιδρομὴν δὲν ἠρκοῦντο μόνον ν' ἁρπάσουν, ἀλλὰ καὶ ἐπυρπολοῦσαν καὶ ἔσφαζαν καὶ ἀπῆγον γυναικόταιδα. Οἱ κάτοικοι λοιπὸν ἀπεσύροντο μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν ὥστε νὰ προφθάσουν ν' ἀντιληφθοῦν τοὺς τρομεροὺς ἐπιδρομεῖς καὶ νὰ ἑτοιμασθοῦν εἰς κάποιαν ἀντίστασιν.

Θαλασσινοὶ ἀπαράμιλλοι, δαμασταὶ τῶν στοιχείων ἀκατάβλητοι, τολμηροί, ἄφοβοι, ἄγριοι, ἀνηλεεῖς, ἀσυγκίνητοι, ἦσαν πολεμικὸν ὑλικὸν ἀπείρως ἀνώτερον τοῦ ὑλικοῦ τῆς ξηρᾶς. Ἄραβες, Ἀλγεριανοί, Καταλανοί, ὡρμοῦσαν ἀπὸ τὰ μακρυνὰ των ὁρμητήρια καὶ ἔπεφταν ὡς σύννεφα ἀκρίδων ἐπὶ τῶν δυστυχισμένων εἰρηνικῶν πληθυσμῶν καὶ ἔφερναν τὴν καταστροφήν. Ὁ Ἑλληνικὸς αὐτοκρατορικὸς στόλος ἐξετέλει διαρκῶς περιπολίας εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ κατώρθωνε νὰ προστατεύῃ τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν, αὐτὸ δὲ δὲν εἶνε μικρὰ ὑπηρεσία πρὸς τὸν πολιτισμόν. Συχνότατα οἱ ἀνώτατοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ στόλου ἐλαυβάνοντο μετὰ ξὶ τῶν πλέον φημισμένων πειρατῶν, ὄχι μόνον διότι ἦσαν οἱ τελειότεροι θαλασσινοὶ ἀλλὰ καὶ διότι ἦσαν οἱ μόνοι γνωρίζοντες τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἀποτελεσματικώτερα θὰ ἐπολεμοῦντο οἱ συνάδελφοί των. Χάρις εἰς τὰς συνεχεῖς αὐτὰς περιπολίας, τὴν ἀέναον ἐπαγρύπνισιν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ στόλου, ὄχι μόνον τὸ ἐμπόριον πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιόριον μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, κατώρθωσε νὰ ἐργασθῇ ἀδιακόπως, νὰ τεθοῦν δὲ αἱ βάσεις τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς ἐπικοινωνίας ἡ ὁποία τόσον ἀνεπτύχθη σήμερον.

Ἦλθαν ὅμως καὶ ἐποχαὶ σχετικῆς ἀδυναμίας τοῦ κράτους, ὁ στόλος εὑρέθη ἀπησχολημένος ἀλλοῦ, ἢ διετέλει ὑπὸ ἀρχηγοὺς ἀνικάνους. Τότε πειρατικοὶ στόλοι ἀφ' οὗ ἐλεηλάτησαν, ἐρήμωσαν, ἐπυρπόλησαν καὶ ἔσφαξαν, ἐπροχώρησαν σχεδὸν μεχρὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐτόλμησαν νὰ προκαλέσουν τὸν στόλον τοῦ Κράτους. Εὐτυχῶς αὐταὶ αἱ περίοδοι ἦσαν σπάνιαι. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ Αὐτοκρατορικὸς στόλος κατώρθωνε νὰ ἐπιβληθῇ. Νὰ ἐπιβληθῇ τοὐλάχιστον ὁσάκις ἐλάμβανεν ἐγκαίρως γνῶσιν τῆς ἐπιδρομῆς. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τηλέγραφος δὲν ὑπῆρχε καὶ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐχαρακτήριζε τοὺς κουρσάρους ἦτον ἡ ταχύτης. Μίαν νύκτα σκοτεινὴν καὶ ἀγρίαν ἔπεφταν ἐπάνω εἰς ἕνα παράλιον συνοικισμὸν, διήρπαζαν, ἔσφαζαν, μετέφεραν εἰς τὰ πλοῖά των μὲ τὰ μαῦρα πανιὰ τὴς φοῦστες τὰς γυναῖκας, τὰς παρθένους καὶ τὰ παιδιά, ἔβαζαν φωτιὰ εἰς ὅ,τι ἀπόμεινε καὶ τὸ πρωὶ ἀπὸ τὸν ἀνθηρὸν καὶ εὐτυχισμένον συνοικισμὸν δὲν ἔμεναν παρὰ ὀλίγα ἐρείπια καπνίζοντα. Οἱ κουρσάροι ἔπαιρναν τοὺς μεγάλους ἀνοικτοὺς δρόμους ποὺ θὰ τοὺς ἔφερεν εἰς τὰ μακρυνὰ των κουρσεύματα, καὶ τὰ μικρὰ των πλοῖα ἐλαφρὰ, ταχύτατα, ἐξέφευγον τὴν καταδίωξιν.

Δὲν ἦσαν δὲ μόνον οἱ Ἄραβες, οἱ Σηρακηνοί, οἱ Ἀλγεριανοὶ καὶ οἱ Τοῦρκοι ποῦ ἐκούρσευαν καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πλούσια παράλια τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἦσαν φεῦ, καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ κάποτε —εὐτυχῶς σπανίως— καὶ Ἕλληνες.

Εἶναι πραγματικῶς καταπληκτικὴ ἡ διαφορὰ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἰδικῆς μας ἐποχῆς πρὸς τὴν μεσαιωνικὴν ἀντίληψιν ἐπὶ μερικῶν ἰδιαιτέρως σημείων. Ἡ περατεία εἶνε σήμερον κοινότατον ἔγκλημα κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, μὴ διαφέρον κατὰ τίποτε ἀπὸ τὴν ληστείαν τῶν χερσαίων δρόμων. Καὶ σήμερον λέγοντες πειρατείαν ἐννοοῦμεν ἀσήμαντα καὶ μεμονωμένα κρούσματα, ὄχι μόνον τιμωρούμενα αὐστηρότατα ἀπὸ τὸν νόμον ἀλλὰ καὶ καταδικαζόμενα ἐξ ἴσου αὐστηρῶς ἀπὸ τὴν κοινὴν συνείδησιν.

Τότε τὰ πράγματα ἦσαν διαφορετικά. Ὁ πειρατὴς ἦτον ὁ παράτολμος θαλασσοπόρος, ὁ παλαίων πρὸς τὰ στοιχεῖα, ὁ ζῶν μὲ τὴν περιπέτειαν, ἐνέπνεε τὸν τρόμον μαζὶ καὶ τὸν θαυμασμόν. Ἡ ζωή του ἦτο ἕνα παραμύθι. Μία αἴγλη τὸν περιέβαλλε. Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς σωματικῆς ρώμης, τῆς κτηνώδους βίας, αὐτὸς ἦτον ὁ δυνατὸς καὶ ὁ ἀκατάβλητος. Συχνότατα ἐξέφευγε τὰ ὅρια τῆς πραγματικότητος καὶ ἐγίνετο θρῦλλος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔμενε εἰς τὴν πραγματικότητα, δὲν ἐφοβεῖτο ν' ἀδικηθῇ. Ἐγίνετο ναύαρχος καὶ ἄρχοντε καὶ ἡγεμὼν. Παράδειγμα ὁ Λυκάριος ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐτρομοκράτησε τὴν Μεσόγειον κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα, ἔγινε ναύαρχος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ στόλου καὶ ἡγεμὼν.

("Επεται τὸ τέλος)

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑΣ ΑΙΩΝΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μετὰ πολλὰς περιπετείας, τέλος ἡ Κεφαλληνίαι τῷ 1500 συνεδέθη μετὰ τὴς Ἑνετικῆς πολιτείας. Τὸ κεφαλληνιακὸν δάσος τότε ἐξετείνετο καὶ εὐκόλως ἠδύναντο νὰ μεταφέρωσι τοὺς κορμοὺς μέχρι τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἐπειτα ἡ μεταφορὰ αὕτη κατέστη δύσκολος. Πρῶτα ἔφθανε μέχρι τῆς κοιλάδος τοῦ Ἡρακλείου. Ὁδοὶ δὲν ὑπῆρχον καὶ οἱ βόες ἔσυρον τοὺς κορμοὺς μέχρι τῆς θαλάσσης. Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ ἱσπανικὸς στόλος προσωρμίζετο διὰ νὰ προμηθευθῇ ξύλα ἐκ τοῦ δάσους τούτου. Φυσικὰ ὅταν οἱ Ἐνετοὶ ἐκυρίευσαν τὴν νῆσον ἔπρεπε τὰ πράγματα νὰ λάβουν ἄλλην διεύθυνσιν.

Σῶμα ὑλοτόμων καὶ ξυλουργῶν ἐκ διακοσίων ἀνδρῶν ὑποχρεοῦτο εἰς τὴν ὑλοτομίαν καὶ ξυλουργίαν καὶ ἦτο ἀπηλλαγμένον τοῦ βάρους τῆς φρουρᾶς ἐπὶ τῶν σκοπιῶν (βίγλες) καὶ πάσης ἄλλης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Τὸ σῶμα τοῦτο ὠνομάζετο τῶν μαραγκόνι καὶ διέμενεν εἰς τὸ διαμέρισμα Ὀμαλῶν, ὅπου ὑπῆρχε μεγάλη ποσότης παντοειδοῦς ξυλείας.

Ἡ ξυλεία αὕτη ἐχρειάζετο διὰ τὸν στόλον καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν φρουρίων. Τῷ 1517 ἐτόπησαν ἀρκετὰ ξύλα διὰ τὸ φρούριον τῆς Ζακύνθου. Τῷ 1574 ἐστάλη ξυλεία εἰς τὴν Ζάκυνθον ἐπίσης πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῆς πόλεως.

Προσέτι ἐγένετο ἐξαγωγὴ τῆς ξυλείας, ἰδίως διὰ τὴν Βενετίαν. Ἀπὸ τοῦ 1590 φαίνεται ὅτι ἤρχισε καὶ ὁ διορισμὸς δασοφυλάκων πρὸς προφύλαξιν τῶν νέων ἰδίως φυτῶν ἀπὸ τὰ ποίμνια. Διὸ μετὰ τῶν ποιμένων ἐγένοντο διαμάχαι καὶ μάλιστα ἕνας δασοφύλαξ ἐγένετο θῦμα τοῦ καθήκοντος διὰ δολοφονίας. Ἡ συνετὴ Ἑνετικὴ Κυβέρνησις κατὰ πολὺ ἐφρόντιζε περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ κεφαλληνιακοῦ τούτου σπουδαίου δάσους, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ παντοῖαι διατάξεις τῶν προβλεπτῶν. Δυστυχῶς ὁ ἀγῶνισμὸς τῶν ἀνοήτων ποιμένων διὰ νὰ ἔχουν τροφὴν διὰ τὰ ζῶά των ἐπρονάλουν συχνὰ πυρκαϊάς. Προσέτι οἱ ποιμένες, ὡς μαρτυρεῖ ἔκθεσις τοῦ 1627 τοῦ Ἀνδρέα Μάστρου, ἔφερον ζημίαν ἐκ τῆς βοσκήσεως τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα κρυφίως εἰσαγόμενα καὶ βοσκόμενα ἐκ τῶν πρώτων τρυφερῶν κλάδων, τῶν βλαστανόντων ἐκ τῶν ἀρχικῶν κορμῶν, ἐμπόδιζον τὴν αὔξησιν δένδρων ἀναγκαίων πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς γενομένης ζημίας. Οὐδὲ εἶναι ὀλιγοτέρα ἡ βλάβη, ἡ προξενουμένη ἐκ τῶν ἀκανονίστων καὶ ἀμέτρων ὑλοτομιῶν, αἵτινες γίνονται ὑπὸ τῶν κατοίκων μετὰ κανονικῆς ἀδείας». Ὁ προβλεπτὴς οὗτος ἐπιθυμεῖ τὴν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀτάκτου ὑλοτομίας καὶ κτηνοτροφίας, διαίρεσιν τοῦ δάσους εἰς τμήματα, πενταετοῦς ἀλληλοδιαδόχου περιόδου ἐκπορισμοῦ, περιορισμὸν τῆς ὑλοτομίας ἐπὶ ὡρισμένον τινὰ χρόνον, πάντοτε ὅμως ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἀρχιξυλουργοῦ.

Ἀλλὰ δυστυχήματα εἰς τὸ δάσος δὲν ἔλειπαν. Αἱ συμφοραὶ ἐγένοντο συχνότεραι, διὸ καὶ διατάγαι σοβαραί. Τὸ 1678 ὁ ἐπὶ τῇ θελάσσῃ γενικὸς προβλεπτὴς Ἀνδρέας Κορνὲρ, πρὸς τοῖς ἄλλοις πολλὰ καλὰ διατάγματα ἐδημοσίευσεν ὑπὲρ τοῦ δάσους τούτου. Ἐθέσπισε τὸν διορισμὸν ΠΡΟΒΛΕΠΤΟΥ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ, νὰ διατρίβῃ εἰς τὴν Ζάκυνθον «διὰ νὰ δυνηθῇ μακρόθεν νὰ θεωρῇ τὸ δάσος καὶ εὐκολότερα νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Κεφαλληνίαν πρὸς ἐπιθεώρησιν». Προσεδιώρισε τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ κοποῦν τὰ ξύλα καὶ ἀπηγόρευσε τὴν φυτουργείαν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἐγένοντο πυρφυλάκια διὰ πυρκαϊάς. Τοιαῦται συνέβαιναν συχνὰ, μικραὶ μὲν, ἀλλὰ πάντοτε ἐνεφαίνετο ἡ ἀτιμία τῶν ποιμένων, οἵτινες διὰ τὴν ὠφέλειάν των ἔφερον τὴν καταστροφὴν εἰς τὴν Νῆσον.

Δυστυχῶς τῷ 1793, τὸν προβλεπτὴν Βόστολον Τοτκόνιαν, οἱ χωρικοὶ τῶν περιχώρων τοῦ δάσους, ἔπεισαν νὰ τοῖς δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ καλλιεργήσουν τὰς πλησίον τοῦ δάσους γαίας. Ἀλλ' ἡ μονὰ αὕτη πρὸς ἀπόκτησιν τῶν γεωργῶν εἰτέλοῦς

δους ἀπὸ τὴν γεωργήσιμον γῆν ὑπῆρξεν αἰτία μεγάλης συμφορᾶς. Ἡμέραν τινὰ χωρικοὶ ἔβαλλον ν' ἀνάψῃ ἔτι περισσότερον, ὑποβοηθούμενον ἀπὸ φωτιὰν διὰ νὰ κάψουν ξηροὺς θάμνους διὰ νὰ καταστήσουν τὴν γῆν γονιμωτέραν. Τὸ πῦρ ἀρχίζει τὸν ἄνεμον καὶ φθάνει ὡς τὰ ἔλατα. Ἐκεῖ τὸ πῦρ λαμβάνει νέαν δύναμιν ἀπὸ τὴν ρητίνην καὶ ἀρχίζει μὲ τὰς τρομερὰς, ἠμερωτάτας φλόγας τὸ ἀποίσιον ἔργον τῆς καταστροφῆς ἐν ἔτει 1797. Ἡ πυρκαϊὰ διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας, ἡ ὁποία, λέγεται, ὅτι ἠφάνισε πλέον τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἔτι ὑπολειπομένου δάσους. Ἱστοροῦσιν ὅτι τὸ ἀπαίσιον συμβὰν ἦτο μεγαλοπρεπὲς τὴν ὄψιν, τοιαύτη δὲ ἦτο ἡ λάμψις ὥστε καὶ τὴν νύκτα ἠδύνατό τις νὰ διαβάσῃ ἐἰς ἀπόστασιν πολλῶν μιλίων. Ἱστοροῦσιν ὅτι οἱ ἐκτινασσόμενοι ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ἀναμένοι δοκοὶ ἔφθανον εἰς τὴν Ζάκυνθον. Οὕτως ἡ κουφόνοια ὀλιγίστων ἔφερεν τοιαύτην καταστροφὴν καὶ συνεπῶς ἐναταίωσαν τὴν διατήρησιν τοῦ δάσους. Ἡ Ἐνετικὴ πολιτεία ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπάρξεώς της. Ἂν ἅπαντες οἱ συνεῖοι νόμοι τῆς Ἐνετικῆς Κυβερνήσεως ἐτηροῦντο τὸ δάσος θὰ ἦτο πάντοτε εἰς τὴν ἀκμὴν, ἀλλὰ δυστυχῶς, εἰς πάσας τὰς κοινωνίας ὑπάρχουν χαμένοι ἄνθρωποι, οἵτινες διὰ εὐτελεστάτου κέρδους ἢ νοουμένης φιλοτιμίας γίνονται πρόξενοι ἀνεπανορθώτων συμφορῶν.

Ἡ ὑπὸ τῆς τέφρας λιπανθεῖσα γῆ ἔφερεν ἄφθονον καρπόν.

Οὐδεὶς ἔλαβεν πλέον ὑπ' ὄψιν τὰς διαταγὰς, τὰ ὅρια ἐξηφανίσθησαν ἄνευ ἴχνους. Ὅλα τὰ ἀνατολικὰ ὅρια τοῦ δάσους διαίως ἐκαλλιεργήθησαν καὶ πρὸς νότον ἰδρύθη παρὰ τὰ κατώτερα ὅρια αὐτοῦ τὸ μοναστήριον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἀπαραβίαστον χρηματιστήριον ποιμένων καὶ βοσκόπων. Βραδύτερον ἡ Ἰόνιος Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν φροντίδα διὰ τὰ δάση, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἦνεν ἀποτελέσματος. Ἡ τύχη τοῦ Ἄγγλου λοχαγοῦ Βάλκερ, ὁ ὁποῖος ἐκπληρῶν πιστῶς τὸ καθῆκον τοῦ δασοφύλακος τῷ 1849 ἐδολοφονήθη καὶ οὕτως ἐμαράνθη ὁ ζῆλος τῶν διαδόχων του. Ἔκτοτε μετεβλήθη ἡ κλιματολογικὴ κατάστασις τῆς νήσου ἐπαισθητῶς ὡς παρατηρεῖ ὁ Οὐΐβελ. Τὸ θέρος εἶνε θερμότερον καὶ ὁ χειμὼν ψυχρότερος. Αἱ κορυφαὶ τοῦ Αἴνου καλύπτονται ὑπὸ χιόνος ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου, μέχρι τοῦ Μαΐου. Ὁ περιφανὴ ὀνειοδίφης Δαΐδυ ἐπιβεβαιοῖ ὅτι πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἔμενεν ἡ χιὼν μέχρι τοῦ μηνὸς Αὐγούστου.

(Ἀκολουθεῖ) ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1920

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Τὸν μῆνα αὐτὸν περιωρίσθη κάπως ἡ μουσικὴ καὶ θεατρικὴ κίνησις. εΚαὶ τοῦτο γιατὶ συνέπεσε ἡ μεγάλη ἑβδομὰς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ ἐτῶν συνηθίζεται νὰ μὴ δίδωνται θεατρικαὶ παραστάσεις τὰς ἡμέρας τῶν Παθῶν. Ἔτσι λοιπὸν Συναυλίαι δὲν ἔγιναν καὶ οἱ Κινηματογράφοι καὶ τὰ θέατρα ἔκλεισαν πὰς πόλις πων διὰ ὀλίγας ἡμέρας. Ἀπὸ τὴν Κυριακὴν ὅμως τοῦ Πάσχα τὰ θέατρα καὶ οἱ Κινηματογράφοι ἐπανήρχισαν τὰς ἐργασίας των μὲ περισσοτέραν ὀρεξιν. Ὁ »Γῦρος τοῦ Κόσμου» εἰς τὸ θέατρον τῆς Δος Κοτοπούλη ἐξηκολούθησε τὰς παραστάσεις του μὲ πολλὴν πάρα πολλὴν ἐπιτυχίαν. Ἐπίσης τὸ Πανελλήνιον εἰργάσθη καλῶς μὲ τὴν »Τετραπέρατη» κ.τ.λ. μὲ τὴν »Μαντὰμ ντὲ Τέμπ», κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθη καὶ πάλιν ἡ κ. Λαουτάρη.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ρῶσσοι καλλιτέχναι ἀφῆκαν τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις τὴν ὁραδυὰ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπαιξαν εἰς τὸ Πανελλήνιον. Ἡ Δὶς Βερεχίνσκου μαζὶ μὲ τὴν κ. Βασίλεφ κυριολεκτικῶς ἐθριάμβευσαν μὲ τοὺς ὀμορφοτάτους χορούς των. Ἐπίσης ὁ κ. Ἀλπαζᾶ μὲ ἕξι περίεργον ἔργαν ἐξετρέλλανε τὸν κόσμον, μὲ τὰς θελκτικὰς τα μάγους μελωδίας του.

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Τὸν μῆνα αὐτὸν ἐδόθησαν τρεῖς συναυλίαι εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον. Πρώτη ἡ Συναυλία τοῦ κ. Σμυρνῶφ ἡ ὁποία ἦτο καὶ ἀποχαιρετιστήριος καὶ συνεκέντρωσε πάρα πολὺν κόσμον. Ἄλλως τε ὁ κ. Σμυρνῶφ ἦνε καλλιτέχνης πραγματικῶς, ὥστε τὸ ὄνομα του νὰ ἐλκύῃ ἀμφοτέρων τὴν προσοχὴν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ. Ἐτραγούδησε Μποέμ, Καβαλλερίαν, Μπαρμπιέρι καὶ Ριγολέττο. Ἰδιος ἀπαράμιλλος ὑπῆρξε εἰς τὸ Ριγαλέττο καὶ κυριολεκτικῶς ἐνεθουσίασε τὸ κοινὸν μὲ τὸ ρωσσικὸν τραγοῦδι Ἀγιαν, τὸ ὁποῖον ἔψαλλε ἐκτὸς προγράμματος. Κατὰ τὴν συναυλίαν αὐτὴν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ κ. Λύγερινὸς, ἕνας ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης τῆς βιόλας, τοῦ ὁποίου ἡ δοξαριὰ καὶ ἡ τέχνη δὲν μπορεῖ νὰ παρέλθῃ ἀπαρατήρητος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Συναυλία τοῦ κ. Παπαδημητρίου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὠδείου ὑπῆρξε πολὺ ἐπιτυχής. Ἴσως καὶ ἐξ ἴσου ἐπιτυχὴς ὑπῆρξε καὶ ἡ Συναυλία τῆς Δος Γενναδίου, ἡ ὁποία τέλος εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον. Κόσμος πολὺς καὶ ἐκλεκτὸς ἐχειροκρότησε θερμότατα τὴν Δα Γενναδίου.

Καὶ τώρα μερικὰς θεατρικὰς εἰδήσεις διὰ τὴν μέλλουσαν ἐργασίαν τῶν θιάσων μας.

Ὁ θίασος τῆς Κας Κυβέλης, ἐπανερχόμενος ἀπὸ τὴν περιοδείαν του, θὰ παίξῃ εἰς τὰ Διονύσια.

Εἰς τὴν Ἀλάμπραν θὰ παίξῃ ὁ θίασος Γονίδη μὲ ὅλαν πάντοτε τὰ »Παναθήναια».

Εἰς τὸ θέατρον Παπαΐωάνου ὁ ὁμωνυμος θίασος θὰ παίξῃ ὀπερέττα, θὰ συμπληρώσῃ δὲ τὸν θίασον μπαλλετὸν ἀγγλικόν.

Εἰς τὸ Πανελλήνιον θὰ παραμείνῃ ὁ θίασος τοῦ κ. Πλέσσα, ὁ ὁποῖος θὰ δίδῃ ἐπιθεωρήσεις καὶ ὀπερέττας ἐναλλάξ.

Καὶ τέλος ἡ Δὶς Κοτοπούλη ἀνεχώρησεν ἤδη εἰς Πάτρας καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, φαίνεται δὲ ὅτι θὰ ἀργήσῃ ἀ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΠΡΟΣΟΧΗ
Μὴ ἀγοράσῃς τίποτε, ἂν δὲν συμβουλευθῆς πρῶτα
τὸ Κατάστημα ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ εἶνε τὸ ἀνώτερον ὅλων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Μάρτιος 1920

Ὁλόκληρος ὁ Μάρτιος κατηλώθη μὲ τὴν προσδοκίαν τῆς ἀναμενομένης συγκεντρώσεως ἐν Σὰν Ρέμο τῶν ρυθμιστῶν τῆς παγκοσμίου ζωῆς, οἱ ὁποῖοι ὅμως ὡς ἄνθρωποι καὶ οὗτοι ἀτελεῖς καὶ ἀνίσχυροι ὑποκύπτουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν δύναμιν τῶν γεγονότων καὶ τῶν πραγμάτων, ἀνίκανοι νὰ τὰ προλάβουν καὶ νὰ διακανονίσουν ἀναλόγως πρὸς τὰ συμφέροντά των καὶ τὰς βλέψεις των. Ἡ πανάκεια τῆς διεθνοῦς ἀθλιότητος θ' ἀναπηδήσῃ λοιπὸν ἀπὸ τοὺς μυριοβόλους ἀνθῶνας τοῦ γοητευτικοῦ Σὰν Ρέμο καὶ μαζὶ μὲ τὴν ὀνειροπολουμένην ἁρμονικὴν διαμόρφωσιν τῆς ζωῆς, ἱκανοποιεῖται καὶ ἡ φιλοτιμία τῆς Ἰταλίας ἡ ὁποία ἐν τῇ Μεγαλοδυναμίᾳ της προΐσταται τέλος καὶ αὐτὴ, ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἐδάφει τῆς κοσμοϊστορικῆς αὐτῆς κινήσεως,

Κατὰ τὸ μεταξὺ διάστημα ὁ Μουσταφᾶ Κεμὰλ πασσᾶς φροντίζει διὰ παντὸς μέσου νὰ βεβαιώσῃ τὸν κόσμον ὅτι ἡ Τουρκικὴ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ διαστροφὴ καὶ διαστρέβλωσις τοῦ Λαοῦ τούτου, περιβαλλομένη ἤδη τὴν τήβεννον τοῦ ἡρωϊσμοῦ, θὰ παραμείνῃ ἀναλλοίωτος εἰς τοὺς αἰῶνας, ἕως οὗ προσωσθουμένη εἰς τὰ ἴδια ἑαυτῆς κέντρα, εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας ἐξ ὧν ἀπέρρευσεν, ἀπομείνῃ ἡ αἰωνία φυλὴ τῶν ἀμεταβλήτων καὶ ἀδιαφθόρων χαρακτήρων, πόθων, ἀντιλήψεων καὶ ὁρμῶν.

Λόξα καὶ τιμὴ εἰς τὸν ἐπιφανῆ Κεμὰλ πασᾶν, τὸν ἄξιον διάδοχον τοῦ Ἐμβὲρ καὶ Ταλαὰτ πασᾶ. Οἱ περίφημοι οὗτοι Νεότουρκοι ἐντὸς μιᾶς δωδεκαετίας καὶ μόνης κατώρθωσαν τόσα ὑπὲρ τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπεστέρησαν τὴν πατρίδα των ἀπὸ ἐδάφη, ἀπὸ ἐκτάσεις πρὸς τὰς ὁποίας τὸ φιλάρταγον καὶ συμφερὸν τολόγον τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως [illegible] πόθον ἀπέβλεψε. Ἀπεξενώθησαν τόπων εὐφορίας, παραγωγικῆς δυνάμεως καὶ ὑψίστης οἰκονομικῆς δυνάμεως καὶ ἐφάνησαν ὑπέροχοι ἀριστοτέχναι εἰς τὰς διευκολύνσεις [illegible] τῆς ἀπεράντου Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας.

Τοὺς ἀπομένουν πλέον ράκη διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν ὁποίων παλαίουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μόνοι των, μεταξύ των, ὅπως ἐσμὸς πεινασμένων σκύλων γύρω εἰς ἓν ἀπόζον κόκκαλον. Καὶ τὸ μέγιστον εὐτύχημα ἀπὸ ἀπόψεως Ἑλληνικῆς εἶναι, ὅτι τὰ ἀποκοπτόμενα μέλη, παραδίδονται εἰς τοὺς δικαιουμένους τὴν ἀπόκτησιν αὐτῶν, τὴν διαλαιοχὴν καὶ διαχείρισιν αὐτῶν. Ἡ Θράκη ἀποκαθίσταται [illegible] Ἡ Ἑλλὰς ὀλίγον ἔξωθι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπεκτείνει τὰ κυριαρχικά της δικαιώματα καὶ παρὰ τὴν Βασιλίδα τῶν πόλεων ἐπαναπαύει αἰώνων πόθους καὶ ὀνειροπολήματα. Ἡ Σμύρνη μὲ εὐρυτάτην περιοχὴν Μικρασιατικὴν ποκαθίσταται Ἑλληνική. Πρὸ 9 μόλις δεκαετιρίδων διοχίλιαι Σμυρναῖοι καὶ οἰκογένειαι, μετὰ πόνου ἐζήτουν Ἑλληνικὴν Γῆν, εἰς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα διὰ νὰ ἱδρύσουν τὴν Νέαν Σμύρνην. Καὶ σήμερον χιλιάδες χιλιάδων Σμυρναῖκαι οἰκογένειαι εἰς τὰ ἐδάφη τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρίδος ἀνακτοῦν τὴν πολυπόθητον ἐλευθερίαν καὶ ἡ Γῆ τῆς Τουρκικῆς θηριωδίας μεταβάλλεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γῆν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐξημερώσεως. Ὡραῖαι στιγμαὶ ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως.

Καὶ ἐνῷ ἡ Τουρκία ἀντικρύζει ἀγωνιῶσα τὰς τελευταίας ἀναλαμπὰς παρελθόντος μεγαλείου, ἡ Γερμανικὴ ψυχὴ ἀνήσυχος ἐκ τῆς παρούσης ἀμφιβόλου κατασάσεως ζητεῖ διέξοδον εἰς κινήματα παράφορα καὶ ἀπεγνωσμένα. Ὁ μοναρχισμὸς, ἡ μεγάλη δύναμις τῆς παλαιᾶς Γερμανίας, ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη πληγὴ τῆς Γερμανικῆς ὁρμῆς, ἀνέκυψε καὶ πάλιν διὰ νὰ δημιουργήσῃ, νέας καταστροφὰς καὶ νὰ προσθέσῃ εἰς τοὺς σωροὺς τῶν ἐρειπίων, νέα ἐρείπια καὶ νέα καταστροφάς.

Αἱ πρόσφατοι χιλιόμβαι τοῦ πολέμου δὲν εἶναι ἀρκεταὶ διὰ τοὺς ἐξημένους πατριώτας τοῦ Βερολίνου καὶ ἐδημιούργησαν καὶ πάλιν νέα πολεμικὰ μέτωπα ἐμφυλίου σπαραγοῦ. Ὁ περίφημος Κάπ, ὁ ἐπὶ τριήμερον ἐπικρατήσας, ἀντεληφθῆ γύρω του αἵματα καὶ οἰμωγὰς χωρὶς ἀντισάθμισμα νὰ ἐπιτύχῃ τι ἄξιον τῶν πόθων του καὶ τῶν ἐλπίδων του. Ἡ ἀνθηρὰ καὶ ἀκμάζουσα Γερμανία, τὸ πρότυπον κράτους εὐνομουμένου, ὁ ὑπέροχος πολιτειακὸς καὶ κοινωνικὸς ὀργανισμὸς θρυμματίζεται καὶ πάλιν, ἀποσυνθίθεται, καὶ μεταβάλλεται εἰς τόπον θρήνων, ὀδύνης, πόνου καὶ δακρύων. Οὕτω τὸ ἀμφίβολον καὶ τὸ ἀκαθόριστον τῆς τύχης τῶν ἐγκοσμίων πιστοῦται διὰ μυριοστὴν φορὰν ὑπὸ [illegible] ρας ὅμως καὶ τὰς πλέον σπασαρτικὰς συνθήκας. Ἀλλὰ ἀπαιτεῖται ὑπομονὴ [illegible] ὑ' ἀνατείλουν ὡραῖαι ἡμέραι εἰς τὴν ἀγωνιῶσαν ἀνθρωπότητα. Φάρος τηλαυγὴς ἐλπίδων, [illegible] νῆς ὑψοῦται τὸ περίφημον Σὰν Ρέμο ὅπου οἱ κυρίαχοι τῆς Γῆς θὰ σκοπίσουν τὴν πνοὴν [illegible] θρωπίνης εὐδαιμονίας. Τὸ ἄρωμα τῆς ἀνθοβριθοῦς πόλεως θὰ χρησιμεύσῃ ὡς καταστάλτικὸν τῶν ἀνιέρων πόθων καὶ ἀπὸ τὴν ἔπαυλιν τοῦ Ντεβσὰν θ' ἀκουσθοῦν τὰ νέα σαλπίσματα τὰ ὁποῖα θὰ γαληνιάσουν τὰς ψυχὰς τῶν θυσιασθέντων, καὶ τῶν ζώντων τὰς συνειδήσεις.

***

Ἐν τούτοις ὁ Γερμανικὸς ἀνεμοστρόβιλος δὲν συνεσώρευσεν ἐρείπια μόνον εἰς τὴν ἐπαναστατήσασαν χώραν. Ὀλίγον ἔλλειψε νὰ γίνῃ ἀφορμὴ ν' ἀντιμετωπίσῃ ἡ ἀνθρωπότης νέους κλονισμούς. Ἡ Γαλλικὴ προστοβουλία εἰς τὴν λῆψιν μέτρων πιεστικῶν κατὰ τῆς Γερμανίας, ἡ προέλασις Γαλλικῶν στρατευμάτων καὶ ἡ κατάληψις ὑπ' αὐτῶν Γερμανικῶν πόλεων, ἐδημιούργησεν ἐπικίνδυνον σάλον μέσα εἰς τὸν συμμαχικὸ περίβολον καὶ πρὸς στιγμὴν ἠπειλήθη ρῆγμα συμμαχικὸν πολλὰ τὰ δεινὰ προοιωνιζόμενον.

Εὐτυχὸς ὅτι ταχέως ἐξέλιπεν ἡ δημιουργηθεῖσα μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας διαφωνία, ἥτις ἂν ἐπεδεινοῦτο θὰ διέλυεν, ὡς παμφύλυγας, ὅλας ἐκείνας τὰς ὑψηλὰς διασυμμαχικὰς ἐπαγγελίας καὶ ὁρκωμοσίας καὶ αἰωνίων δεσμῶν μεταξὺ τῶν συμπολεμησάντων, καὶ συγκινδυνευσάντων καὶ συμπροσμαχησάντων Λαῶν. Ἀρκεῖ ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τῆς διασυμμαχικῆς συμπράξεως καὶ ἐνεργείας καὶ ἡ στάσις αὐτῆς ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς ἐχθρικῆς ἀπέναντι τῶν τέως συμμάχων της. Μία ρῆξις τῆς Ἀγγλογαλλικῆς συνεργασίας θὰ ἦτον ἱκανὴ νὰ ἐπιφέρῃ διεθνεῖς κλονισμοὺς, εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ὁποίων ὀλίγον δύναται πλέον ν' ἀντέχῃ ἡ δοκιμαζομένη καὶ σήμερον ἀνθρωπότης. Εὐτυχῶς παρῆλθεν ὁ κίνδυνος καὶ εὐχὴ κοινὴ ἀκούεται νὰ εἶναι οὗτος ὁ τελευταῖος.

Δ. Λ. Ζ.

ΑΝΔΡΕΑΣ CHÉNIER

Ἡ μεγαλύτερη αἰτία ποὺ ὁ Ἀνδρέας Σενιὲ διέπρεψε τόσο ὡς ποιητὴς καὶ πεζογράφος, εἶναι ἡ μητέρα του. Ἦταν Ἑλληνίδα ἀπὸ τὴ Κύπρο, ἀλλ' ἔμενε σὲ μιὰ Κωνσταντινούπολι. Ὁ πατέρας της ὀνομαζόταν Λομάκας. Λένε δὲ μερικοὶ πῶς κατήγετο ἀπὸ τοὺς Λουσιγνιάνας.

Ὀνομάζουν Ἐλισσάβετ, ἦταν ὠμορφη, ἔξυπνη καὶ ἀριστοκρατικὴ μόρφωσις. Ἀγαποῦσε δὲ ἰδιαίτερα τὴν ἑλληνικὴ φιλολογία. Τὴν ἀγάπη αὐτὴ ὁλόκληρη ἔδωκε στὸ γιό της τὸν Ἀνδρέα, ποὺ τόσο συχνὰ ἀναφέρει τὴν Ἑλλάδα, καὶ ποὺ μιλεῖ μὲ τόση στοργὴ γιὰ δαύτη στὰ ποιήματά του.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μὲ ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν δημοσιεύει ἡ «Γλῶσσα καὶ Ἐπιθεώρησις» τὴν εἰκόνα τῆς νεαρωτάτης συνεργάτιδός της Δος Μαριέττας Γιαννοπούλου.

Παρὰ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας της ἡ εὐγενὴς καὶ ὀξὺς κ' ἐπὶ τῆς «Νήσου τῶν Ἀνθέων» ἔχει ἀφοσιωθῆ εἰς τὰς φιλολογικὰς μελέτας, δεῖγμα τῶν ὁποίων οὐχὶ ἄπαξ ἐφιλοξένησαν αἱ στῆλαί μας.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους δημοσιεύομεν μελέτην της, ἀξίαν πολλῆς προσοχῆς περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Ἀνδρέου Σενιέ.

***

Ἡ Ἐλισσάβετ παντρεύτηκε στὸ 1755 μὲ τὸν Λουδοβίκο Σενιέ. Ἔμεινε στὴ Κωνσταντινούπολι ὡς τὸ 1765, ὅπου γύρισε στὸ Παρίσι. Ὁ Λουδοβίκος ἔδυσε ἀμέσως κ' ἐπῆγε στὸ Μαρόκο ὅπου ἔμεινε ὡς τὸ 1784. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Ἐλισσάβετ ἀνάθρεψε τὰ πέντε παιδιά της, τὸν Ἀνδρέα, τὸν Μαρίε-Ἰωσὴφ — ποὺ ἔγινε κι' αὐτὸς ποιητὴς — τὸ Κωνσταντίνο-Ξαβέριο, τὴν Ἑλένη καὶ τὸν Λουδοβίκο-Σωτήρη.

Ὁ Ἀνδρέας ὅταν ἦταν ὀχτὼ χρονῶν πῆγε σὲ μιὰ θειά του, νὰ μείνῃ γιὰ λίγο. Ἐκεῖ τοῦ ἔκαμε ἐντύπωση μιὰ θρύσῃ κοντὰ στὴ πόλη Λιμάν. Δὲν τὴν ξέχασε κι' ἀργότερα ἔγραψε, ὅταν ἦταν 15 χρονῶν, «Παιδιάτικες Ἀναμνήσεις» ὅπου τὴν ἀναφέρει.

«Ξαναθυμώντας τὰ ὠμορφα μέρη, τὰ νερά, τὴς θρύσες, τὴς πηγές, ποὺ εἶδα σὲ μιὰ ἡλικία, ποὺ δὲν ἤξερα νὰ κιν-ράζω καλά, μοῦ ἦρθε στὸ νοῦ μιὰ παιδιάτικη ἀνάμνησις, ποὺ δὲν θέλω νὰ χάσω. Δὲν ἤμουν πιὸ πολὺ ἀπὸ ὀχτὼ χρονῶν, ποὺ μιὰ γιορτινὴ ἡμέρα, μὲ πῆγαν σ' ἕνα δουνό. Πάνου στὸ δουνὸ δεξιά, ἦταν μιὰ τρύπα σὰν θόλος, σκαμένη μέσα στὸ βράχο. Τὸ νερὸ ἦταν δυμμένο καὶ δροσερό, καὶ στὸ μικρὸ θόλο ἦταν δυὸ ἀγαλματάκια νεράϊδων. Θαρρῶ πῶς αὐτὴ ἡ θρύσῃ ἦταν κοντὰ στὴ Λιμόν. Δὲν θυμᾶμαι καλά. Ἀφοῦ περπατήσαμε πολὺ, φτάσαμε σὲ μιὰ πολὺ δροσερὴ ἐκκλησία, καὶ θυμᾶμαι πῶς κοντὰ τοῦ ἦταν ἕνα πηγάδι. Θέλω πολὺ, νὰ ξαναβρεθῶ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅταν τὰ ταξείδιά μου, μὲ ὁδηγήσουν σ' ἐκείνους τοὺς τόπους. Ἂν ἔχω καμμιὰ φορὰ, σὲ μέρος ποὺ νὰ μ' ἀρέσῃ ἕνα ἄσυλο, θὰ κάμω, ἂν εἶνε δυνατὸ, μιὰ ἐρήμοιτα, μ' ἕνα ἄγαλμα ἀφιερωμένο στὴς νύμφες, καὶ θὰ μνημονεύω ἐκεῖνες τὴς παλιὲς ἐπιγραφές.» *De Fontibus sacris.*

Πῆγε στὸ σχολεῖο τῆς Ναβάρρας μὲ τ' ἀδελφιά του στὸ 773. Πῆρε τὸ πρῶτο βραβεῖο σ' ἕνα διαγωνισμὸ στὸ 1778. Βγῆκε ἀπὸ τὸ σχολεῖο στὸ 1781.

Ἄρχισε νὰ γράφῃ. Στὴς 23 Ἀπριλίου 1782, πρὶν νὰ πάῃ στὸ θέατρο, ἔγραψε ἕνα ποίημα ἀπὸ 90 στίχους. Εἶχε δὲ καὶ τὴν ἀκόλουθη σημείωση· «Ἐγράφη αὐτὸς τοὺς στίχους στὴς 23 Ἀπριλίου 1782 πρὶν νὰ πάω στὴν Ὄπερα, στὴν ὁποία πηγαίνω τώρα, τὴν ἴδια στιγμή». Τὸ ποίημα ἄρχιζε.

«Μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ποὺ εἶναι ἡ ἀληθινὴ θεὰ τῶν ποιητῶν τοῦ Πινδάρου, στὴν ἄνοιξη τῆς ζωῆς μου, στοὺς χρόνους τῶν ἐννιὰ ἀδελφάδων, ἔβαλα τὰ βήματά μου, καὶ γνώρισα τὴς εὐχαρίστησες τῶν ὠμορφων παιχνιδιῶν τους. Ὅσο τὸ αἷμα βράζει στὴς φλέβες μου θὰ τραγουδῶ τὴν ἀγάπη, τὴς γλύκες της καὶ τὰ δάκρυά της. Περικυκλωμένος πάντα ἀπὸ ἀγαπητοὺς φίλους, καὶ πάντα μαζί τους ἀφιερωμένος στὴ χαρά...

Ἔπειτα ἀποφάσισε νὰ πάῃ στρατιώτης στὸ Στρασβοῦργο. Ἀλλὰ πρὶν φύγῃ ὁ ποιητὴς Λὲ Μπρὸν ποὺ ἦταν μεγαλύτερός του 53 χρόνια, ποὺ ἔγραψε ἕνα ἐπίγραμμα

«Ναί. Τ' ἄστρο τῆς ἐξυπνάδας φώτισε τὴ κοιλιὰ σου-τοῦ ἔλεγε. Ἡ δόξα στὸ μέτωπό σου κούνησε τὴ λαμπάδα της. Οἱ μέλισσες τοῦ Πίνδου σ' ἔθρεψαν τὴ γλῶσσα σου. Ὁ Φοῖβος εἶδα στὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου νὰ μπαίνῃς μέσα σ' ἕνα λαὸ πρόσκυψο καὶ ἐχθρὸ κάθε τέχνης, ἕνα ἀστρὸ τῆς δόξης, ἕνα φίλο τῆς καρδιᾶς μου

***

Ὄχι, δὲν θὰ πᾶς, νὰ λαφήξῃς τὰ χρήματα καὶ νὰ συρθῆς στὰ παλάτια, λησμονώντας τὴν ἀγάπη τους (τῶν γονιῶν). Δὲν θὰ στεφανώσῃ τὸ μέτωπό σου ἡ σκανδαλο..... Ἀγάπα αὐτὴ τὴ θεία τέχνη, καὶ πόνεσε στὰ δήματά μου ὡς τὰ μέρη ποὺ ἡ δόξα ἀντιμετωπίζει τὸ θάνατο. Ὁ Ἀπόλλων σου νάναι νικητὴς στὴν Ἐπιστήμη, καὶ νὰ τιμηθῆς μὲ μιὰ δάφνη ποὺ διέφυγε τὸ Βολταῖρο».

***

Στὸ ἐπίγραμμα αὐτὸ ὁ Σενιὲ τοῦ ἀπάντησε μὲ τὸ 3ὸ Ἐλεγεῖό του. Μέσα σ' ἄλλα ἔλεγε.

»Ἂν ἔνας εἶναι ζηλιάρης γιὰ ν' ἀποθαρρυνθῆ, ἐνῶ ἔχω ἀνάγκη ν' ἀγαπῶ. Τί ἀνάγκη ἔχω τὴ δόξα, ἂν πρέπει, γιὰ νὰ πετύχω τὰ εὐνοϊκὰ της βλέμματα, νὰ δυθῶ

σω τὰ ὠμορφα χρόνιά μου, στὴν ἀνία τῆς μελέτης. Νὰ πνίξω στὴ καρδιά μου, τὴ φωνὴ τῆς νειότης....

Βέβαια, εἶναι εὐτυχισμένος ἐκεῖνος, ποὺ ἔχει δάφνη θετικὴ, καὶ περιμένει νικητὴς στὸ ἕνα ἢ στ' ἄλλο στάδιο.

***

Ὁ Μαλέρμπ ἀνατρίχιασε ἀπὸ τὸ Τάϊαρο, βλέποντας σὲ νὰ διευθύνῃς τὸ Πίνδαρο. Οἱ τύραννοι ἄχνιασαν, ὅταν τὸ χέρι σου σπάραξε μὲ τοὺς κεραυνοὺς τοῦ Ἀλαίου τὴ Θέμιδά τους. Ἄλλοι τύραννοι ἀκόμη, οἱ κακοὶ καὶ οἱ ἀνόητοι, ἔρυγαν μπροστὰ στὸν Ὁράτιο ὡπλισμένοι μὲ τὰ ὠμορφα λόγια σου.

Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα ἐξακολουθεῖ νὰ γράφῃ πολλά. Ἔπειτ' ἀπὸ ἕξη μῆνες, βαρέθηκε τὴ ζωὴ τοῦ στρατιώτη καὶ γύρισε στὸ Παρίσι. Γνώρισε πολλοὺς διασήμους, ὅπως τοὺς Λαβοαζιὲ, Πλάισ, τὸ ζωγράφο Δαβίδ, τὸ Μαλέρμπ, καὶ τὸν Πολωνὸ ποιητὴ **Niemcewicy.**

Τὰ πιὸ εὐτυχισμένα χρόνια τῆς ζωῆς του ἦταν 1785, 1786, 1787, Σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἔγραψε καὶ τὰ πιὸ ὠμορφα ποιήματά του. Μέσα στὶς ἀνάμνησες τῶν εὐτυχισμένων αὐτῶν χρόνων, εἶνε μερικοὶ στίχοι ἱσπανικοὶ τοῦ ἱππότη Φλόριαν. Κάτου ἀπ' αὐτοὺς ὁ Ἀνδρέας ἔγραψε· «Ἀπὸ τοὺ στίχοι, τοῦ ἱππότη Φλόριαν, μοῦ δόθηκαν ψές τὴ τρίτη, ἀπ' αὐτόν, 7 Φεβρουαρίου, 1786. Ἀφοῦ ἐγυμνάσαμε στὸ μαρκήσιο Μονβάλλες». Ἰδοὺ καὶ οἱ στίχοι.

Εὐτυχισμένη γῆ, πραγματικῶς ἡ ἀξία, τὸ πνεῦμα, ἡ δεξιότητα τῶν παιδιῶν σου, ἡ μεγάλη σου γονιμότητα, σοῦ ἔδιναν τὴ τιμὴ νὰ ὑποδουλώσῃς τὸν κόσμο. Ἀλλ' ἡ κοινὴ εὐθυβολία, σώθηκε ἀπὸ τὰ ἔργα σου, γιατί, φυσικῶς, ἡ πεμπελιὰ εἶνε ἐχθρὰ τῆς γονιμότητος, ἡ ἐρήμωσητὴς χώρας, εἶνε ἀντίθετη τοῦ μεγαλείου καὶ στὸ πνεῦμα εἶνε ἀντίθετη ἡ ἱερὴ ἐξέταση.

Ἔχει κι' ἕνα κομμάτι γαλλικῆς ποιήσεως. Τὸ ποίημα αὐτὸ ἀπευθύνεται στὴ μὶς Κόσβαϋ καὶ εἶνε τοῦ Πολωνοῦ ποιητὴ Νιέμκεβιτς. Μὲ τὴν ὑπογραφὴ. »Ὁ Νιέμκεβιτς θὰ εἶνε πάντα φίλος τοῦ Σαϊντ-Ἀντρέ.

Σ τ ὴ μ ὶ ς Κ ό σ β α ϋ.

Ὁ Νιέμκεβιτς εἶνε εὐτυχισμένος ποὺ ἡ πιστή του Μοῦσα, ἀνοίγει πόρτα νέα στὴ φήμη σου. Στὴ γλῶσσα τοῦ τὴ ξένη, νὰ δοξάζῃ τὶς ἀρετές σου, σὲ παρουσιάζει νὰ ἀποθεώσουν ἄγνωστοι λαοί. Καὶ κάνει τὰ χαρακτηριστικά σου νὰ λάμπουν, καὶ τὴ ψυχή σου καὶ τὴν ὠμορφιά σου, ὡς τὶς συνεφιασμένες ἀκτὲς ποὺ ἀγκαλιάζει ἡ Βαλτικὴ.

Τὰ ἐφτὰ ἄστρα τοῦ Βορριᾶ, ἀράμεσα στὶς πράσινες ὀλαμπιδιὲς, ὅ ἀπὸν ἰδοῦν μὲ τὰς δοσκὰς τοῦ εἶνε σκεπασμένο μὲ γοῦνες, σὰν τὸν Ὀρφέα ἀνάμεσα τὸν ἀμαθῆ ὅμιλό τοῦ νὰ μαθαίνῃ ἐκεῖνο τὸ γλυκὸ ὄνομα ποὺ θὰ ζήσῃ στὸ στόμα τοῦ. Τ' ὄνομά σου, τὸ τόσο γλυκὸ ὄνομά σου, ἡ τιμὴ τοῦ τραγουδιοῦ του.

Γιὰ ν' ἀκούσουν τὴ φωνή του, καὶ νὰ ἐπαναλάβουν τὸ ὄνομά σου, ἀπὸ τὸν ἀγριεμένο Νιέμεν οἱ ἱερεῖς Ναϊάδες, γυρεμίζοντας τὰ ἰσχυρὰ νείχη τῶν γαλανῶν πάγων, θὰ σηκώσουν ἡ καθεμιὰ ὅσο πιὸ πολὺ μπορεῖ τὰ ὄμορφα ἄσπρα πρόσωπά τους ποὺ εἶνε περικυκλωμένα μὲ ὑγρὰ καλάμια καὶ, μὲ λαμπροὺς πάγους.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁποῖον χαρμόσυνον ἄγγελμα καὶ ἄκουσμα. Ὁποία γλυκυτάτη προσδοκία. Διεγείρει ἐνθουσιασμὸν ἐν πάσῃ ἀληθεῖ χριστιανικῇ ψυχῇ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἀνέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἀκυρωθείσης τῆς παρανόμου ἀποφάσεως, ἥτις Αὐτὸν κατεδίκασεν εἰς τὸν διὰ Σταυροῦ θάνατον. Τὸ Συνέδριον τῶν Ἰουδαίων, παραπεῖσαν τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν καὶ ὅλον τὸ ἔθνος, κατεδίκασεν εἰς θάνατον τὸν Ἰησοῦν, διότι ὡμολόγει Ἑαυτὸν Υἱὸν Θεοῦ, καίτοι διὰ σημείων θαυμαστῶν ἀπεδείκνυεν ἀληθῆ τὴν ὁμολογίαν Αὐτοῦ. Ἐκτελεσθείσης τῆς χριστοκτονίας, ὁ ἥλιος ἐσκοτίσθη, ἡ γῆ ἐσείσθη, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ διερράγη ἐκ τῶν Ἄνωθεν ἕως κάτω, διαμαρτυρουμένου οὕτω τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ἐναντίον τῶν ἐνόχων, ὡς συνήθιζον οἱ τότε ἀγανακτοῦντες νὰ διαρρήγνυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν. Εἰς κρίσιν δὲ καθεζομένου τοῦ Θεοῦ, ὁ μὲν ἀδίκως ἀφαιρεθεὶς τὴν ζωὴν Ἰησοῦς ἀναλαμβάνει δικαίως αὐτήν, καὶ ἀνέστη ἐπὶ πάντων καθίσταται, οἱ δὲ παράνομοι μετὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀξίων αὐτῆς, ἐνδίκως ἐκπατρίζονται καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς διασκορπίζονται ὑπὸ τῶν Ρωμαϊκῶν στρατιῶν, κατὰ τὴν θαυμαστὴν προδρομὴν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ. Καὶ μέχρι δὲ σήμερον ἔκτοτε οὕτω διατελοῦσιν εἰς μαρτύριον τρισῶν τῆς χριστοκτονίας μὲν αὐτῶν. [illegible] δὲ τοῦ Θεοῦ. «Δεῦτε, εἴπον, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ». Ἀλλ' ὁ δίκαιος Κριτὴς ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀφεῖλεν ἀπ' αὐτῶν τὴν κληρο[illegible]

Ἀνέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, καὶ ἡ παντάνασσα καὶ παντοκράτειρα Ἀλήθεια ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, ὅτι ὄντως Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος καὶ Παντοκράτορος εἶνε ὁ Χριστὸς ὡς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, ὡς λέγει ὁ Θεόσοφος Ἀπ. Παῦλος, οὐχ' ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' Ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν Ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς Αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο Αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς, ἀμήν».

Ἐπειδὴ ἐταπείνωσεν Ἑαυτὸν διὰ νὰ σώσῃ καὶ ἀνυψώσῃ τοὺς θέλοντας νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τῶν αἰωνίων κακῶν καὶ ν' ἀνυψωθῶσιν εἰς τὴν δόξαν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν [illegible] τὸ μέγα ὄνομα τοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ καὶ ἐπὶ πάντων κατέστησεν. »Ἐδόθη μοι, εἴπεν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Αὐτοῦ, πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄ-

νομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰώνων».

Ἡ Σωσίκοσμος καὶ Λαμπροφόρος Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἀνέστησεν, ὡς εἶπεν, καὶ τοὺς τέως νενεκρωμένους μαθητὰς ἐπὶ τῷ θανάτῳ Αὐτοῦ, καὶ νέαν ζωὴν ἐνέβαλεν εἰς αὐτοὺς καὶ ὀρᾶσιν, σπουδὴν καὶ ἐνέργειαν καὶ ἔργα θαυμαστά. Καὶ ἡμεῖς πανηγυρίζοντες σήμερον τὴν πανένδοξον καὶ κοσμοσώτειραν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, δέον νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει τὸ τοῦ ὑψιπέτου καὶ Κολοσσοβάμου ὃς θεοκλόν του Παύλου τὸ οὖς τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὸν Χρυσορρήμονα Ἰωάννην -- ὅτι καὶ ἡμεῖς συνετάφημεν Αὐτῷ διὰ τοῦ Ἁγ. Βαπτίσματος, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν, νεκροὺς μὲν θεωροῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Οὕτω θέλομεν ἑορτάζει μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας. Οὕτως ἡ γλυκυτάτη προσφώνησις καὶ τὸ κοσμοχαρμόσυνον, τερψίθυμον καὶ τερψικάρδιον ἄκουσμα Χριστὸς Ἀνέστη θέλει ἠχεῖ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τῶν Ἑλληνορθοδόξων ἐναρμόνιον ἄτεον ὕμνον.

Ξενοφῶν Ἀντ. Παπαμιχαὴλ (ἰατρὸς)

ΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΔΥΟ;;

ΑΠΟ ΤΑ ΡΟΔΙΝΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΙ ΓΕΜΑΤΟΣ ΧΙΟΥΜΟΡ ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ Φ.

ΜΟΥ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΑΤΟΣ

Πολλὲς φορὲς ὅλοι οἱ ἄνδρες σκεπτόμεθα τί μυστήριο εἶνε ἡ γυναικεία μανταλιτέ. Εἶνε τόσο περί ἐργο πλάσινα ἡ γυναίκα καὶ τόσο ὑπερήφανη καὶ ἐγω ἴστρια ποὺ πολλὲς φορὲς δὲν θέλει νὰ πιστέψῃ, ὅτι μπορεῖ νὰ τὴν κορτοϊδεύουμε ὅταν τῆς πουλᾶμε αἰσθήματα. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι πιὸ σαφὴς καὶ σύντομος θὰ σᾶς διηγηθῶ ἕνα μικρὸ ἐπεισόδιο ποὺ μοῦ συνέβηκε στὴν ζωή μου.

»Ἤμουνα πολὺ νέος, μόλις εἶχα τελειώσει τὴς γυμνασιακὲς σπουδὲς μου καὶ εἶχα ἔλθει στὴν Ἀθήνα ἐπαρχιώτης γιὰ νὰ ἐγγραφῶ φοιτητής. Ὁ πατέρας μου μὲ εἶχε στείλει ἐδῶ μὲ ἀρκετὲς συμβουλές, ἀλλὰ καὶ μὲ γεμᾶτο τὸ πορτοφόλι, πρῶτο παιδί, βλέπετε, καὶ ἀρκετὰ χαϊδεμένο. Ἔμεινα σὴν ἀρχὴ σ' ἕνα καλὸ ξενοδοχεῖο καὶ λόγῳ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κλίματος ἐπεμβάχθηκε κ'πως ἡ ὑγεία μου καὶ ἔπεσα μὲ κρυολόγημα στὸ κρεββάτι. Ἡ ἀρρώστια μου φυσικὰ δὲν εἶχε καμμιὰ σπουδαιότητα καὶ ἐν τούτοις ἡ μοναξιά μου ἐδῶ — πρώτη φορὰ ἄλως τε βρισκόμουνα μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι μου — ἡ ἔλλειψις γνωρίμων γιὰ νὰ μοῦ κάνουν συντροφιὰ μὲ εἶχαν ἀρκετὰ μελαγχολήσει καὶ ἐλαχταροῦσε ἡ ψυχή μου τὸ σπίτι μου, τὰς περιποιήσεις τῆς μητέρας καὶ τόσα ἄλλα ποὺ τὰ θυμόμαστε μονάχα ὅσν εἶμαστε μακρυὰ. Ἤδη εὑρισκόμουνα σὴν ἀνάρρωσι, ὅταν τὸ ἐξῆς χαριτωμένο ἐπεισόδιο ἦλθε νὰ παράξῃ τὴ μονοτονία τῆς ζωῆς μου.

Εἶχα οἰκωθῆ καὶ γιὰ νὰ ἀεριοθῆ καλλίτερα τὸ δωμάτιό μου εἶπα νὰ μοῦ φέρουν τὸν πρωινό καφὲ στὸ φυμοὺάρ, ποὺ ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν ἐκινγάζετο ἀπὸ τοὺς ἐνοίκους τοῦ ξενοδοχεί υ.

Στὴν ἄναμονὴ τοῦ καφὲ καὶ ἀκόμα ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν ψυχικὴ ἐπίδρασι τῆς ἀρρωστιας μου ἤμουν μελαγχολικὸς καὶ κ'πως ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὴν πρώτη ἐλεύθερη ἐποχὴ τοῦ βίου μου. Ποῦ ἡ διασκέδασις, ποὺ ὠνειρευόμουνα, ὅταν ἔφευγα ἀπὸ τὴ πατρίδα μου, ποῦ οἱ ἔρωτες, ποῦ τὰ ὠμορφα κορίτσια, ὅταν..... μπαίνει τὸ χαρσόνι καὶ μοῦ φέρνει ἕνα γράμμα ἐλαφρὰ ἀρωματισμένο καὶ κομψότατο. Μόλις τὸ ἔπιασα εἰς τὰ χέρια μου μὲ τὴ συνήθεις ποὺ ἔχουμε ὅλοι μας ἄρχισα νὰ τὸ ἐξετάζω πρὶν τ' ἀνοίξω καὶ ἐρώτησα τὸ χαρσόνι ποῖος μοῦ τὸ εἶχε δώσει τὸ μόνο ὅμως ποὺ κατώρθωσα νὰ μάθω ἦταν, ὅτι τὸ εἶχαν δώσει κάτι ντεμοιαζέλες Ἀνοίξα ἐπὶ τέλους τὸ γράμμα ἀφοῦ ἐξιτάρησα πρῶτα ἀρκετὰ τὴν περιέργειά μου καὶ φαντάζεσθε τὴν ἔκπληξι, ὅταν ἐδιάβασα γραμμένην γαλλιστὶ τὴν ἑξῆς παράδοξη πρόσκλησιν.

»Αἱ δεσποινίδες (ἐδῶ ἔγραφαν ἕνα ὄνομα δυσανάγνωστο) παρακαλοῦν τὸν ἐξάδελφόν τους νὰ τοὺς ἀρίσῃ ποῦ μποροῦν νὰ τὸν συναντήσουν κλπ. κλπ.»

Ὁμολογῶ ὅτι ἔσπασα τὸ κεφάλι μου νὰ εὕρω ποίες ἐξαδέλφες ἦταν αὐτὲς, ἀλλὰ καθὼς δὲν ἤμουνα καὶ ποτὲ πολὺ ἐπιδεκτικὸς σοὺς βαθμοὺς τῆς συγγενείας δὲν κατώρθωσα νὰ βγάλω τίποτε.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ γκαρσόνι εἶχε φύγει ἐγὼ δὲ ἄρχισα νὰ κολυμβῶ εἰς ὠκεανοὺς ὀνείρων. Ποῖες τάχα νὰ ἦσαν αὐτὲς ἡ ἐξαδέλφες ; ὠμορφες, ἀσχημες, τίποτε γεροντοκόρες ;... ὅταν καὶ πάλιν ἔρχεται τὸ γκαρσόνι καὶ μοῦ λέγει ὅτι ἡ δεσποινίδες ποῦ μοῦ εἶχαν γράψει εἶχαν ἔλθει καὶ ἐζητοῦσαν νὰ μὲ ἰδοῦν. Ἡ περιέργειά μου ἦταν τόση, ὥστε οὔτε κἂν ἐσκέφθηκα πῶς δὲν ἤμουν καὶ ἀρκετὰ του ἀλεταχισμένος καὶ εἶπα νὰ περάσουν μέσα. Εὑρέθηκα τότε ἐμπρὸς σὲ δύο χαριτωμένα πλασματάκια, μιὰ ξανθούλα καὶ μιὰ μελαχροινὴ. Μπῆκαν μέσα πεταχτέα-πεταχτὲς τρὲ κομ' ὢ φῶ καὶ μὲ τὸν ἀέρα κοριτσιῶν τοῦ σαλοντοῦ ἦλθαν κοντὰ καὶ γελαστὲς μοῦ ἔδωσαν γνωριμία. Ὁμολογῶ, ὅτι οὔτε ἐθωμήθη κα, οὔτε ἐκατάλαβα τί συγγένεια εἴχαμε ἕνα μόνο θυμᾶμαι πῶς δὲν ἐχρόταιναν τὰ μάτια μου νὰ τὴς βλέπω καὶ νὰ τὴς καμαρώνω....

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἄλλαξε τελείως ὁ βίος μου στὴν Ἀθήνα. Ἀρρώστια μου καὶ μελαγχολίες ξεχάστηκαν, τὰ μαθήματα καὶ οἱ καθηγηταὶ ἐτέθησαν κατὰ μέρος καὶ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ εὑρισκόμουν κοντὰ στὴς χαριτωμένες μου ἐξαδέλφες.

Καὶ τώρα πρέπει νὰ σᾶς κάμω μία μικρὴ ἐξομολογησι πῶς ἄρχισαν σιγὰ-σιγὰ νὰ μ' ἐπηρεάζουν τὰ γαλανὰ μάτια τῆς ξανθῆς καὶ νὰ μὲ κάνουν ν' ἀφαιροῦμαι τὰ σκοτεινὰ μάτια τῆς μελαχροινῆς καὶ εἰς τὸ τέλος....

....ἀπ' τὴς δυὸ τί νὰ σᾶς πῶ
δύσκολη ναι ἡ θέσι
τὴν ξανθὴ τὴν ἀγαπῶ καὶ ἡ
μελαχροινὴ μ' ἀρέσει...

Τώρα νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια εἶχα πραγματικῶς ἐπηρεασθῆ, κοροϊδευα τὸν ἑαυτό μου; καλὰ-καλὰ δὲν ξέρω, ἕνα μόνο ξέρω πῶς σὲ μιὰ στιγμὴ ἐνθουσιασμοῦ ἀποφάσισα νὰ γράφω ἕνα φλογερὸ καὶ γεμᾶτο αἴσθημα γράμμα. Ἀλλὰ σὲ ποιὰν ἀπὸ τὴς δυό. Δὲν ἤξερα οὔτ' ἐγὼ ὁ ἴδιος. Οὐδέποτε στρατηγὸς οὐδὲ ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, προκειμένου νὰ διέλθῃ τὸν Γουβικῶνα, οὐδὲ τὸ Γαϊδοῦρι τοῦ Μπουριντὰν, προκειμένου νὰ διαλέξῃ τὴν τροφή του, εὑρέθηκε εἰς τὴν δύσκολην θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθην ἐγώ.

Ἐπὶ τέλους ἐρρίφθη ὁ κύβος.

Χωρὶς νὰ προσφωνῶ καμμίαν εἰς τὴν ἐπιστολή μου γράφω ἕνα ὠμορφο γράμμα ἐνθουσιώδες, φυνάζω τὸ γκαρσόνι καὶ τοῦ λέγω ἐμπιστευτικῶς νὰ τὸ δώσῃ σὲ ὅποια τύχει ἀπὸ τὴς δύο, μόνο νὰ θυμηθῆ νὰ μοῦ πῇ σὲ ποίαν τὸ ἔδωσε. Ἡ ἐκλογὴ τῆς τύχης ἔπεσε στὴν μελαχροινὴ καὶ ὅταν τὸ ἔμαθα ἐπηρεασθεὶς καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν εὔνοια τῆς τύχης ἐπροσπαθοῦσα νὰ πείσω τὸν ἑαυτόν μου, ὅτι κ' ἐγὼ αὐτὴν ἐπροτιμοῦσα. Ἡ ξανθὴ ἦταν ὠμορφη, ναί, δὲν λέω, μὰ τόσο γεμάτη ποίησι ποῦ, μὰ τὴν ἀλήθεια, καταντοῦσε λιγάκι ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικὴ ζωή, ἐνῷ ἡ μελαχροινὴ ὑπέσχετο θείας ἀπολαύσεις.

Τὸ ἴδιο βράδυ γεμᾶτο ἐλπίδες, ἀλλὰ καὶ κ'πως νυδιασμένος, ἐπῆγα νὰ τὴς συναντήσω. Μήπως θὰ τὴς εὕρισκα θυμωμένες; Ἄραγε θὰ τὸ εἶχε κρατήσῃ μυστικὸ ἡ μελαχροινὴ μου; Τὴν ἡμέρα μόνη της καὶ χαρούμενη, ἔτρεξε κοντά μου μόλις μὲ εἶδε. Ἡ ξανθὴ, ἡ Ὀρτάνς, ἔλειπε σὲ κάποιο χορό.

Ὑπέθεσα ἀμέσως πῶς ἐπίτηδες ἐζήτησε νὰ μείνῃ μόνη της ἡ μελαχροινὴ καὶ ἔρχομαι νὰ φανερὰ νὰ τῆς δείχνω καὶ ἐμπράκτως ὅσα ἔγραψα σὸ γράμμα — γιὰ τὸ ὁποῖο φυσικὰ δὲν τῆς εἶπα τίποτε ἀφοῦ καὶ αὐτὴ δὲν μοῦ τὸ ἀνέφερε.

Ὅλο ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἕως ἀργὰ ἐφλερτάρ.ζα ἀγρίως καὶ ὅταν καληνυκτισθήκαμε, ἔβαλα τὴν τελεία τοῦ ι ὅπως λέει καὶ ὁ Μπερζεράκ.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα πρωῒ-πρωῒ, ἐξημπνος ἀκόμη ἀπὸ τὴς ἐντυπώσεις τῆς περασμένης βραδυᾶς, βλέπω νὰ ἔρχεται στὸ ξενοδοχεῖό μου ἡ ξανθούλα ἡ Ὀρτάνς, μυστηριώδης καὶ διαστική.

—Καλὲ, τί ἐπῆγες κ' ἔκαμες, μοῦ λέγει, λίγο ἔλειψε τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ἔστειλες χθὲς νὰ πέσῃ στὰ χέρια τῆς ἀδελφῆς μου, γιατὶ τὸ γκαρσόνι, τὸ κουτὸ, τὸ ἔδωσε σ' αὐτήν; Εἶδα κ' ἔπαθα νὰ τὴν πείσω νὰ μὴ τὸ ἀνοίξῃ καὶ νὰ μοῦ τὸ δώσῃ ἐμένα γιατὶ μὲ εἶχες εἰδοποιήσει πῶς θὰ μοῦ ἔγραφες κάτι».

Φαντάζεσθε τὴν ἔκπληξιν μου καὶ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεώς μου... Δὲν ἤξερα τί νὰ πῶ, ἀλλὰ ὅπως δήποτε ἐθεώρησα καλὸν διὰ νὰ μὴ φανῶ, ὅτι δὲν ἔλεγα ἀλήθεια εἰς τὸ γράμμα μου νὰ ἐπισφραγίσω τὴν δεύτερη τελεία του; καὶ τὰ αἰσθήματά μου....

Ἀλλὰ πόσο λίγο κρατᾷ ἡ ἡδονὴ εἰς τὸν ψεύτικο αὐτὸν κόσμον.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἕνα γράμμα, γεμᾶτο πικρίαν, ἐκ μέρους τῆς ξανθῆς, μοῦ ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

»....Οὐδέποτε ἐφανταζόμουνα ὅτι ἦτο δυνατὸν ν' ἀγαπᾷς ἐμὲ καὶ νὰ κορτοϊδεύῃς τὴν ἀδελφή μου.»

Ταμπλὼ

Δὶς ΑΛΕΧ

ΑΓΑΠΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Γυρόντας ἀπὸ τὴν δουλειά μου, βρίκα τὸν φίλο μου καὶ σύντροφο τῆς μοναξιᾶς μου, γράφοντα καὶ μελαγχολικό. Ἡ μελαγχολία του ἐκείνη ποῦ ἔκρυβε ἕνα βαθύτερο πόνο, μοῦ ἔκαμ' ἐντύπωσι γι' αὐτὸ καὶ ὅταν ἐτελείωσε τὸ γράψιμό του, τὸν βίασα νὰ μοῦ μαρτυρήσῃ τὴν ἀφορμὴ τοῦ πόνου του.

Ἐχρειάσθηκε ὥρα γιὰ νὰ τὸν πείσω νὰ μοῦ διηγηθῇ ὅτι ἀργότερο σὲ μακρυνὴ κουβέντα μοῦ διηγήθηκε. Ὤμορφη ἀλήθεια κουβέντα, τὴν ὁποία ἐπειδὴ δὲν ἔχω ὥρα νὰ σᾶς μεταδώσω, πέρνω μονάχα ἀντίγραφο τῆς ἐπιστολῆς ποῦ τὸν βρῆκα νὰ γράφῃ γιατ' ἔτσι ἀπὸ αὐτὴν καὶ χωρὶς νὰ πολυλογήσα, θὰ μπορέσετε νὰ κιταλάβετε τί εἴπαμε καὶ νὰ τὸν δικαιώσητε καὶ σεῖς στὸν πόνο του ὅπως κι' ἐγὼ τὸν ἐδικαίωσα. Νάτο τ' γράμμα.

Χάνι - Τεκὲ 17 Μαρτίου 1920

Παλιά μου φιλενάδα,

Θυμᾶσαι; Ἤτανε ἀπόγιομα τῆς 26ης Μαρτίου 1917· μέρα ποὺ θετικὰ τὴν ἐλησμόνησες. Ἐγὼ ὅμως ὅπου εἰλικρινὰ σ' ἀγάπησα καὶ σοῦ ὑπεσχέθην τὴν ἀγάπη μου αὐτὴν νὰ μὴ τὴν λησμονήσω, τὴν ἀνάμνησι τῆς ἡμέρας αὐτῆς τὴν κρατῶ καλὰ στὴν ψυχή μου κ' εἶνε γι' αὐτὸ στὸ τρίτο χρόνο ἀπάνω ποὺ σοῦ γράφω. Καὶ σοῦ γράφω ὄχι φυσικὰ γιὰ νὰ σοῦ θυμίσω τὴν ἀγάπη μου, γιὰ τὴν ὁποίαν ποτὲ ἴσως νὰ μὴν ἔνοιωσες καρδιοχτύπι, πολὺ δὲ περισσότερο γιὰ νὰ σὲ συγκρίνω, ἀφοῦ δὲν μπόρεσες νὰ συγκινηθῆς ὅταν λησμονόντας ἕνα ὁλάκερο κομμάτι ἀπὸ τὴν ζωή σου, μοῦκλεφτες τὸ φυλαχτὸ τῆς ἀγάπης σου ποῦ μοῦχες χαρίσει καὶ τὸ πουλοῦσες στὴν τεχνούμενη ἀξία τῆς πιάτσας σὲ ἄλλον.

Ἁπλῶς καὶ μόνον ἀφίνω τὰ λόγιά μου αὐτὰ ποῦ σοῦ γράφω νὰ ξεφύγουν τῆς ψυχῆς μου, γιατὶ μοῦ τὸ ἐπιβάλλει τὸ ρολόϊ τῆς ζωῆς μου. Καὶ τὸ ρολόϊ αὐτὸ δὲν εἶνε ἄλλο, παρὰ ἡ ἀτέλειωτη σειρὰ τῶν ἀναμνήσεών μου ὅπου διπλόνονται καὶ ξεδιπλόνονται στὸν πηγαινοερχομὸ τῶν ἡμερῶν τῶν χρόνων. Ἀλλὰ καθὼς φυσικὰ καὶ σὺ κανὶ μπορεῖ νὰ τὸ ἐννοήσῃς, ἕνα γερὸ ρολόϊ, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ χτυπᾷ τὴν ὁρισμένες ὥρες του. Ἔτσι καὶ τὸ ρολόϊ αὐτὸ τῆς ζωῆς μου, σημαίνοντας τὲς ἀναμνήσεις του, δεν μπορεῖ παρὰ σὸν ἐρχομὸ τῆς στιγμῆς νὰ τὲς χτυπήσῃ. Γιὰ νὰ μὴ συμβῇ τῶρ' αὐτὸ, ἔπρεπε νάναι χαλασμένο ἢ ξεχουρδισμένο· ἀλλὰ δυστυχῶς στὴν περίστασι, οὔτε τὸ ἕνα συμβαίνει, οὔτε τὸ ἄλλο.

Ἔτσι θυμᾶμαι, ὅπως ἔλεγα, πῶς ἤτανε ἀπόγιομα τοῦ Μαρτίου τοῦ 1917. Σ' εἶχα καλέσει στὸ σπίτι μου μὲ τὴν πρόφασι νὰ κάναμε κάποια μετάφρασι τῆς Λίμνης τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τὴν πρόσκλησίν μου ἐκείνη ἐδὺ τὴν δέχτηκες γιατ' ἤξερες καλὰ πῶς θὰ σοῦ μαστυροῦσα τὴν ἀγάπη μου.

Καὶ εἶχες ἔρτη θυμᾶμαι τότε ντυνένη καὶ φτιασμένη, ὅπως ὁ ἐρωτόστερος διπλωμάτης τὲς γαλλίτερες στιγμὲς τῆς καρδιέρας του, ὅπου κάτου ἀπὸ τὸ χαϊόγελο κρύβει τὸ φαρμακερὸ δάγκωμά του καὶ στὴν θερμὴ χειραψία του τὸ στιλέττο τοῦ ἀπαισιοτέρου ἐγκλήματος. Ἄμοιρος φυσικὰ ὅλων αὐτῶν σὰν διπλωμάτης ποὺ δὲν ἤμουνα δὲν σ' ἔνοιαζα προσέξει. Ἁπλῶς ἔννοιωθα κάχω μπροστά μου

τὸ ἀντικείμενο τῆς Ἰατρείας μου καὶ αὐτὸ ἤτανε ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὲ μεθύσῃ, δυναμόνοντας τὸ μεθυσί μου αὐτό, ἡ ἐξομολόγησις τῆς ἀγάπης μου.

Ἔτσι τὴν ἡμέρα ἐκείνη σοῦ εἶπα πολλὰ καὶ μοῦπες περισσότερα· ὅσα κ.' ἐγὼ πιὰ δὲν θυμᾶμαι.

Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ καλὰ θυμᾶμαι, εἶνε ὅτι ὕστερ' ἀπὸ λίγο καὶ γιὰ ἐπίλογο τῆς ἐρωτικῆς ἐκείνης κουβέντας μου σ' ἔνοιωθα παραδομένη γερὰ στὴν ἀγκαλιά μου. Κι' ἀφοῦ ἔμσι ὧρες ὁλάκερες μαζὶ ἀρμενήσαμε στὸ πέλαγος τῆς ἀγάπης, ἐχορίζαμε τὸ ὁράδυ πλέον τῆς ἡμερας ἐκείνης θῦμα ἐγὼ τῆς ἀγάπης σου κὶ σύ.....;

Ἔκτοτε, διαβήκανε τρία χρόνια. Πιστεύοντας στὴν ματιά σου, σὲ στιγμὲς πονηρῆς φουρτούνας, ξανοίχτηκα στῆς ξενιτιᾶς τὸ πλάνο μονοπάτι, πέρνοντας μαζύ μου κὶ τὴν ἀγάπη σου. Μὰ τί. Ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου αὐτὴ, στὰ τρία χρόνια ἀπάνου, δὲν ἀπόμεινε ἄλλο πωρὶ ἡ ἀνάμνησις τοῦ περασμένου ἐκείνου Μάρτη καὶ τὸ τέξιμο τῆς στερνῆς ρωμάντσας τῆς Τόσκας ποῦ τὴν στερνὴ ἡμέρα τοῦ χωρισμοῦ μας καὶ σπουδασμένης φυγῆς μου ἄκουσα περόνταις νὰ παίζῃς στὸ πιάνο σου καὶ τὴν ὁποία μιὰ τέτοια γυναίκα σὰν κι' ἐσένα δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ σεβηλώσῃ. Θυμᾶσαι.....;

Μεσσίνος Α. Μοντεσάντος

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟν

Ὅλα τὰ Κράτη, καὶ τὰ μόλις ἐξελθόντα κατάκοπα τῆς κολεμικῆς κονίστρας, καὶ τὰ δοκιμάζοντα ἀκόμη τοὺς τελευταίους κλυδωνισμοὺς τῆς μεγάλης τρικυμίας, καὶ τὰ ὑδέτερα, τὰ μὴ δυνηθέντα ν' ἀποφύνοιν τὸ ἀντίκτυπον αὐτῆς, ετοιμάζονται πυρετωδῶς εἰς τὸν νέον ἀγῶνα τῆς ζωῆς των, ἀγῶνα σκληρὸν ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἀναίμακτος, ἀγῶνα δύσκολον χάρις εἰς τοὺς νέους ὅρους ζωῆς, οἵτινες δημιούργησαν καὶ ἀγῶνα μακρὸν ἐφ' ὅσον ἔχει ὀχυρωνν νὰ ἐπουλώσῃ τὰς βαθείας πληγὰς, τὰς ὁποίας ἀφίνει τὸ παρελθὸν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἰσανοποιήσῃ νέους ὅρους πρόοδου καὶ εὐημερίας διὰ τὸ μέλλον. Ὁ πόλεμος, ἂν μετέβαλλε πολλαχοῦ τῆς ὑδρογείου τὰ γεωγραφικὰ σύνορα τῶν Κρατῶν, ἀνέτρεψεν ὅμως ἄρδην τὰς συνθήκας τοῦ βίου καὶ τῆς προκοπῆς του, ἐπολλαπλασίασε τὰς ἀνάγκας του καὶ ἐξωγκωσε τὰς προσπαθήσεις, τὰς ἀναγκαίας διὰ τὸν κερδοφόρον αὐτῶν καὶ ἄνετον βίον. Νέα ὅμως ἐποχὴ ἀρχίζει δι' τὴν ἀνθρωπότητα. Διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον της ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ δειχθῇ ἀνταξία τῶν πολεμικῶν ἐπιτυχιῶν της, νὰ ἐδραιωθῇ εἰς τὴν νέαν περιωπὴν της ὡς μεγάλου Κράτους, νὰ ἐπιδιδηθῇ διὰ τῆς ζωτικότητός της καὶ τῆς ανωδημιουργικῆς δυνάμεως καὶ νὰ ἀναγωρισθῇ, παρὰ πάντων φίλων ἢ ἐχθρῶν ὡς Κράτος ἔχον ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς δυνάμεις, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ εὐημερήσῃ. Καὶ εἶνε εὐτύχημα ὅτι πρὸς τοιούτην ἐπιτυχίαν ἀποστολὴν ἡ Ἑλλὰς διαθέτει κεφάλαια ἀνεκτιμήτου ἀξίας καὶ πλέον ἢ ἐπαρκῆ πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν, ἃ ἀπαιτήσῃ ἡ προσπάθειά της. Τὴν ἠθικὴν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τόνωσιν, τὰ πλούσια τμήματα τῆς ἐθνικῆς κληρονομιας, ὅπια ἀκατὰ καὶ τὴν ζωτικότητα τῶν παλαιῶν καὶ νέων πληθυσμῶν της, οἵτινες τέκνα τῆς αὐτῆς φυλῆς μὲ τὰς κοινὰς δημιουργικὰς ἀρετὰς εἶνε ἐφωδιασμένα. Ἡ φυγικὴ ῥώμη καὶ σφριγηλότης, οἱ θησαυροί, τοὺς ὁποίους περικλείει ἡ γῆ, ἡ Ἑλληνική, ἡ ὁρμὴ πρὸς δράσιν καὶ εἰρηνικὴν δημιουργίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἡ ἀρετὰ τῆς φυλῆς, αἵτινες καὶ ὑπὸ τοὺς δυσμενεστέρους ἐθνικοὺς ὅρους ἐθαυματοῦργησαν πάντοτε, ἐγγυῶνται διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ νέου ἀγῶνος. Καὶ τὸ Κράτος σπεύδει νὰ λαχθῇ σημαιοφόρος τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ καὶ νὰ χαράξῃ τὰς ὁδοὺς ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ βαδίσωμεν καὶ νὰ ὑποτάξῃ εἰς συμπαγῆ καὶ πειθαρχοῦντα λεγεῶνα ἐργατῶν προόδου τὸν τρομοκρατοῦν λαόν. Αὐτὸ θ' ἀρχίσῃ τὸν ἀγῶνα διὰ τῆς περισυλλογῆς τῶν τέκνων του, τῆς ἐγκαταστάσεως κτιῶν, τῆς ἐδραιώσεως ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς καθοδηγήσεως καὶ διευκολύνσεως τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Καὶ ζητεῖ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο τοὺς πρώτους, τοὺς ἀπαραιτήτους χρηματικοὺς πόρους ἀπὸ τὸ ἰδιωτικὸν ἀποταμίευμα διὰ τοῦ δανείου τῶν 300 ἑκατομμυρίων. Καλεῖ τὸ Κράτος, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ὑποβληθέντος σχετικοῦ νομοσχεδίου, μετόχους του εἰς τὴν μεγάλην καὶ πλουτοφόρον ἐπιχείρησιν, τὴν ὁποίαν ἀρχίζει, ὅλους τοὺς Ἕλληνας πολίτας. Ἐν τῇ ἀκριβεῖ θε ἐκτιμήσει τῆς ἀνυπολογίστου ὠφελείας, ἥτις πρόκειται νὰ προκύψῃ δὲν διστάζει νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς πολίτας δανειστάς του καὶ ἄμεσα κέρδη, ζηλευτὰ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς χρηματικῆς ὑπεραιμίας. Τόκος 5 ο/ο, μεγάλαι λαχειοφόροι κληρώσεις καὶ ἐξαργύρωσις εἰς τὸ ἄρτιον μεγαλειτέρα κατὰ 50 ο/ο τῆς ἀρχικῆς ἀξίας τῆς μετοχῆς, ἐξασφαλίζουν εἰς τὸν Ἕλληνα κεφαλαιοδότην τοποθετησιν τῶν χρημάτων του ἐξαιρετικῶς προσοδοφόρον, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ συνολικοῦ μεγάλου κέρδους τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ εἰς τὸ μέλλον ἐκ τῆς ὀργανώσεως τοῦ Κράτους καὶ τῆς εὐοδώσεως τῶν μεγάλων πηγῶν πλούτου τῆς χώρας. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους τὸ δάνειον, τὸ τόσον μεγάλην ἐθνικὴν ἀποστολὴν σκοπεῦον νὰ ὑπηρετήσῃ, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιτυχίαν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν δάνειον μέχρι τοῦδε ἐσημείωσε.

ΣΑΝ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Φὸ πουθόλο στὸ Ταπὰρ μόλις εἶχε παύσει πρὸ πέντε λεπτῶν. Ἀσαισὶ κ(ότοι τουφεκιῶν πρὸς τὸν τομέα μας, τὸ Γεπετζὶκ, πυκνώθέντες ἀργότερα μὲ κρατοῦσαν ντυμένο γιὰ καλὸ καὶ κακὸ, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἔχω ξαπλωθῇ γιατὶ ἡ ὥρα εἶχε περάσει καὶ αὔριο θὰ σηκωνόμουνα πρωὶ γιὰ τὴν στιρά μου »τῆς ὑπηρεσίας» ἂν ἐν τῷ μεταξὺ τὴ νύχτα δὲν σηκωνόμαστε ὅλοι ἀπὸ κανένα μεγάλωμα τῆς συμπλοκῆς. Ἀφῆκα τὸ βιβλίο ποῦ μὲ κούραζε φρικτὰ καὶ τὰ μάτια μου πίσαμε στὲς τελευταῖες ἐφημερίδες. Σὲ κάποιο χρονογράφημα τοῦ κ. Λάμπρου Ἀστέρη εἶδα μὲ λιτὰ λόγια γραμμένη τὴ συγκινητικὴ γαφὴ τῆς Ζηνοβίας Παρασκευοπούλου. Δυὸ χρόνια μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, μόνο μὲ τὰν ἐφημερίδων καὶ τῶν ἐπιστολῶν τὲς εἰδήσεις ζῶ. Μὰ πόσα τώρα δὲ μοῦ θύμιζε ὁ θάνατός της. Θυμοῦμαι: πῶς δέκα πέντε χρόνων παιδὶ ἄλλοτε τὴν εἶδα κατὰ πρῶτον στὴ Λαμία στὰ πρῶτα, νομίζω, »Παραθύρια» ὁποῦ ὁ ἀδελφός της ἢ ἄνδας της, δὲν ξέρω τί ἤτανε, ἔχῃρευε τὸ χορὸ τῆς Σαλώμης. Ἡ παιδικὴ μου καρδιὰ, τότε ἔσπασε γιὰ πρώτη φορὰ τὸν πάγο ποῦ τὴν ἐσκέπαζε κι' ἔνιωσε τὴ γλυκάδα τῶν πρώτων χτύπων. Μὴ γνωρίζοντας ἀκόμα τὴ λάσπη τῆς ζωῆς, ἐκόμισα πῶς εἶχα δῆθ τὸν ἄγγελό μου. Ἔπρεπε νὰ περάσουν τόσα χρόνια γιὰ νὰ κατάλάβω τὴν κουταμάρα τῶν ἰδεωδικῶν καὶ ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς τιμῆς μονάχα διαφέρει στὴν ἀγορὰ τοῦ ἔρωτα. Ἔπρεπε νὰ γυρίσω τόσες χῶρες, νὰ μπῶ σὲ ψηλὰ καὶ χαμηλὰ σὶ παλάτια καὶ καταγώγια γιὰ νὰ νοιώσω ὅτι παντοῦ ἡ ἴδια προσφέρεται γυναῖκα κατακκουρουμένη πάντα στὸν πλειοδότην.

Ἀργότερα στὴ Σαλονίκη μὲ κάποιο φίλο μου, τώρα ὁ πλοχρο δῶ πέρα κι' αὐτόν, μὴ μποροῦντας νὰ ἔχωμε τὸ πρωτότυπο, μεταχειριζόμαστε ἕνα πανομοιότυπο, σωστὸ ἀν γράφω στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ, στὰ κουμένα μαλλιὰ καὶ στὰ γέλοια. Κακόμοιρη Σοφία πόσες φορὲς νάξερες ὅμ μνήθηκες ἀπὸ μιὰ ἀφάνησι καὶ κεῖ ποῦ νόμιζες σὺ ὅτι ἀ

ναθες πόθους χρησίμευες νὰ σβύνῃς ὅσους ἀναθε μιὰ θύμησι ἄλλης.

Αὐτὰ σκεπτόμουνα πολλὴ ὥρα μὲ τὰ χέρια ἀκουμπημένα στὸ κοῦλο τραπέζι μὲ τὰ σπασμένα σαμίδια, ὅταν ἔπεσε μέσα στὴν καλύβα μου ὁ φίλος ἀνθυπολοχαγὸς Κ. γιὰ νὰ μοῦ πῇ ὅτι τὸ τηλέφωνο λέει πῶς ἡ ἐπίθεσις τῶν »τσέτιδων» ἀπεκρούσθη. Φαίνεται ὅτι θ' ἀνασταναζα ἐκεῖνη τὴν ὥρα. γιατὶ, ἀφ' οὗ σὲ σχετικὴ ἐρώτησί του τοῦ εἶπα τί σκεπτόμουνα, μ' ἀποκρίθηκε. Ὁ ἀνασταναγμός σου, φίλε μου. εἶνε ὁ καλλίτερος ἐπιτάφιός της.

Τ. Τ. 905 Προφυλακαὶ 34-I-20

Β. Σ. ΑΡΕΝΤΑΣ (ὑπολ.)

ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΦΑΝΤΑΧΤΕΡΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ Τ' ΕΧΕΙΣ ΠΑΘΕΙ....

Σὲ ἀκρογιάλι πέθυμο
τὸ κῦμα ἀνταρασμένο
σπάζει σὲ βράχο πέτρινο
γυρίζει πειὸ σκυμένο...

Καὶ ἡ σκληρή σου ἡ καρδιὰ
μπρὸς στὴ γλυκεία ἀγάπη
στέκει σὰ βράχος γίγαντας...
Καρδιά μου τ' ἔχεις πάθει-

Μεσολόγγι ΓΕΡ. Δ. ΚΑΣΟΛΑΣ

Ζωγράφος

ΑΠΑΝ' ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ

Σ (Χαρισμένο στὴν ἀδελφή μου Μαρία)

Ποτὲ νὰ μὴν ἀνοίξετε ἥλιοι συννεφοσκεπαστοι μὲ τὲς θυμπὲς μαῦρες ἀχτίδες σας, ζωγραφισμένοι σὲ δυὸ μάτια βλεφαρόσκεπα, ἀχτιδωμένα μὲ μαῦρα ματόκλαδα.

Ποτὲ νὰ μὴν ἀνοίξετε πεπλόσκεποι καθρέφτες γιατ' εἶν' ἡ χάρι σας διπλὴ, ὄντας μέσ' ἀπ. τὴν ἀνάλαρη σκέπη τῶν βλεφάρων σας καθρεφτίζονται σιλαστικὰ τὰ πόθη κι' ἡ ἐλπίδες....

Ὅσω καὶ σεῖς τώρα 'στὴν κατάδαθο ὕπνα σας βλέπετε πόσο πειὸ ἐνάερο καὶ οὐρανόφρασστο φαινόμενο εἶναι ἡ σκιὰ ἀπ' τὴν εἰλόμα τὴ ζωντανὴ καὶ χερόπιαστη...

Ποτὲ μὴ φαγιστῆτε ἀραχνοσκέπαστοι ἄδυσσοι. Εἶναι δι πλὴ τὰ μυστήρια σὰν μόλις θωρεῦνται, κρυμμένα πίσω ἀπὸ ἀέρινα στρώματα.

Εἶναι διπλὴ ἡ ὠμορφιά σας, ποτὲ μὴν ἀνοίξετε... Τὸ κρυψιμο κάποιου ἥλιου εἶναι δροσιὰ 'στὴ ψυχὴ, τὴν καμένη ἀπὸ ἀγάπη, καὶ τοῦ καθρέφτη τὸ σκέπασμα ἐλπίδα 'στὴν καρδιὰ τὴν ἀποσταμένη γιατὶ μέσα, θωρεῖ τὴ φλόγα τῆς μικρὴ σὰν μιὰν ἀχτίδα ἄσπρου 'στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας...

Δὲν θέλω νὰ ξυπνήσετε... Τοῦ κλεισιμοῦ σας ἡ γλύκα μοῦχει ἀπορροφήσει ἀπ' τὸ νοῦ τὸ φλογερὸ ἀνοιγμά σας. Καὶ ἀπορῶ...καὶ δὲν ξέρω ὁλότελα ἂν ἀνοιχτοῦν τὰ οὐράνια πόλεμους θάντικρύσω πίσ' ἀπ' τὴ θάχη τους τὴ μυστικὴ. Φοβοῦμαι μὴν ἀντικρύσω κόλασες καὶ σχάσω καὶ τάστρία.

Κλειστὰ μείνετε μάτια....Ὅσο κλειστὰ δὲν σᾶς ἐγνώριζο, σᾶς ἐλάπρευα ὁλάνοιχτα...Τόρκιζομαι....ἂν παθαμμένα μείνετε σιμὰ μου πειότερο, σφαλίξετε γιὰ πάντα, τὸ πρωτιμῶ...

Σμύρνη ΟΛΓΑ Κ. ΒΑΠΙΔΟΥ

»ΜΟΙΡΟΓΡΑΦΤΑ»
ΣΕΙΡΑ Β'.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Ὅμηρε, σὲ ζούλεψαν καὶ θεοὶ κι' ἀνθρῶποι
Στὸ χαρὶ διαβάζοντας δίχως καταφρόνια,
Τὴν παῦφρια κόρη σου νοιώθουν Πηνελόπη
Καὶ μεθοῦν στὴ Μοῦσά σου δυὸ χιλιάδες χρόνια.

Μαρτυράς, ἀθάνατε, μιὰ παλιὰ πατρίδα,
Μαρτυρᾷς τὰ πρῶτα μας κι' ἀνθισμένα κάλλη
Καὶ σκοπᾷς τριγύρω μας φωτεινὴν ἀχτίδα,
Γιὰ νὰ πλέσῃς πιὸ τρανὴ μιὰ Ἀχαΐα μεγάλη.

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ

Ἔξη πάνε χρόνια ποῦ παιδοῦλα ἐσύ,
Ἔξη πάνε χρόνια ποῦ καὶ ἐγὼ ἕνα ἀγόρι,
Τὴν παῦθένα ἀγάπη σου μοῦσιχες ὁρκιστῆ,
Τὴν παῦθένα ἀγάπη μου σοῦσιχα δώσει, ὦ κόρη.

Κι' ἔφυγαν οἱ μέρες κι' οἱ παλιοὶ καιροὶ
Κι' ἡ παιδεύτρα ἡ Μοῦρα σ' ὠμορφο μεθύσι,
Ἔρριξε φαρμάκι λησμονιᾶς ἀφοῦ
Καὶ τὸν πλάνο, ὦ κόρη, μᾶχεις λησμονήσει.

Ἄλλον θὲ νὰ πάρῃς κι' ἄλλος θὰ γευτῇ,
Τὰ δροσάτα μεράτά σου, τὴ χρυσὴ σου ἀγκάλη,
Μὰ ἡ καρδιά μου αἰώνια, κόρη ζητευτὴ,
Θὰ θρηνῇ τὰ μάγα, τεχνικὰ σου κάλλη.

Σμύρνη 1920. ΑΠΟΣΤ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

ΠΡΟΖΕΣ-ΜΟΝΤΕΡΝΕΣ

Πέρασα μιὰ μέρα στὸ γλυκὸ πρωπουλέρικο στρῶμα τῆς μάνας γῆς, τὶς ὧρες τῶν ὡρῶν. Ὄχι μόνος, μὰ μὲ μιὰ ἀλλη περαστικὴ ψυχὴ τῆς ἀπέναντης μελλούμενης ζωῆς. Καὶ πόσα εἴπαμε στὶς ὧρες τῶν ὡρῶν. Καὶ κάθε σκέψι της ἦταν σκέψι τῶν θλιμμένων, ἀπαντέχων ἴσως πομένων ἀντιλάλων τοῦ ὡραίου θεοῦ τῆς ὀμορφιᾶς,καὶ φτάναμε τὰ λογια στ' αὐτιὰ ἀὲν τὰ χρυσοῶτὰ ἀπηχήματα τῶν φιλημάτων.

I I

Καὶ πίσω ἀπ' τὰ καφάσια δυὸ μάτια λιγωμένα κοιτοῦν κοιτοῦν· τὸν ἔρημο δρόμο -καὶ λάμπουνε καὶ φλογίζουνε καὶ κάνουνε τὰ λιγωμένα μάτια, κι' ἂν περάσῃ κανεὶς περαστικὸς διαβάτης αἰσθάνεται τὰ γαλάζια μάτια νὰ τὸν καίουνε. Τὸ μάγο βλέμμα μέσ' ἀπ' τὰ χαλκᾶ ματόφρυδα.

Σμύρνη ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΗΣΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΝΑΤΟΛΗ

Χρυσ' εἶν' ἡ σάχη τοῦ βουνοῦ, γιαλοκοποῦν οἱ σκίνοι
Ρουμπινεμένα σύγνεφα προβαίνουνε ἀγάλλια.
Καὶ τῆς αὐγούλας ἡ δροσιὰ σπεγνὸ φίλημ' ἀσίνει
Πάνω στὰ χρυσολούλουδα, στὶς φεμματιᾶς τ' ἀγγάλια.
Κελάδυσμα ἀκούγεται ,λογῆς λογῆς τραγούδια
Ποῦ τραγουδοῦνε τὰ πουλιὰ, φιλιοῦνται τὰ λουλούδια.
Καὶ σβύνονται ὡσὰν ψυχὲς ὅλα μαζὶ τ' ἀστέρια
Μένοντας ὁ Αὐγερινὸς μονάχος σὰ αἰθέρια Σ
Περίφημος σὰν βασιλιᾶς ὁ ἥλιος ἀνατέλει
Σκορπόντας τῆς ἀκτῖνες του φαίνετε σὰν νὰ θέλῃ
Τὸ πρωϊνό του φίλημα νὰ δώσῃ εἰς τὴ φύσι
Ὀμορφη ποῦσαι ἀνατολὴ, ἀσκυμὴ ποῦσαι Δύσι.

ΔΥΣΙΣ

Κοιμᾶται ὅλο τὸ χωριὸ. λαλιὰ δὲν ἀγρηκιέται
Παντοῦ σιγὴ καὶ σκοτεινιὰ, κι' οὔτ' ἕνα φύλλο σιέται.
Κοιμῶνται, ὁ κοριδαλὸς μ' ἄλλα τραγουδοπούλια
Τὰ ρόδα μὲ τὰ γιασεμιὰ, οἱ κρῖνοι μὲ ζιμπούλια
Μουρμούρισμὰ λυπηπερὸ ἀντιλαλοῦ 'κεῖ κάνω
Μιᾶς δρύτης ποῦ ἀτέλειωτα τρέχει νερὸ δροσᾶτο.
Τ' ἀστέρια' ἀκόμη φέγγουνε, λαμπακοπᾶ ἡ πούλια
Καὶ μὲ δροσιὰ ποτίζονται τὰ μυρωμένα φούλια
Μυριόμορφες νεράϊδες χωρεύουν στὴν ἀράδα
Σκορπόντας μέσ' τὴ σιγαλιὰ μεγάλη ἀγριάδα.
Κι' ἄλλες ἄλλοι, μοιρολογοῦν τὴ μαυροφόρα φύσι
Ἄσκυμη ποῦσαι ἀνατολὴ, ὄμορφη ποῦσαι Δύσι.

Χῖος ΒΕΛ. ΦΡΕΡΗΣ

ΨΥΧΟΡΟΔΟ

Στὸ ροδόχρωμό της χέρι μὲ ἀφέλεια ἀκουμποῦσε
Τὴν παιδική της κεφαλὴ καὶ οιγοτραγουδοῦσε.
Μὰ σᾶν τὴν εἶδα στὴν καρδιά μ' ἀνοίκτηκε πληγὴ
Καὶ εἶπα· νὰ ποῦ ὑπάρχουνε καὶ ρόδα μὲ ψυχή.

Χῖος. *Βελ. Φρέρης*

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

ΔΙΑΒΑΙΝΩ

Παλιὸς καϋμὸς ἀναπαλλιάρης
σκυφτὸς πλανιέται ὁ λογισμός...
γύρω στὴ θύμηση ὁ ξανθομάλλης,
αἰώνια ὠμορφος καὶ πάντα νηός.

Τί κι' ἂν ἀπόκσμα; κι' ἀποσταμένος
στερνὸ ἡφαγοῦδι θὲ νὰ σοῦ πῶ
τὸ δειλινὸ π' ἀργοδιαβαίνω
νικήτρα μοῖρα-τ ὦ ς σ' ἀ γ α π ῶ.

Καλάμαι, *Μάριος Ἰωάννου*

ΩΣΑΝ ΜΙΑ ΑΥΓΗ ΣΤΟΝ ΑΔΗ

Ὦ, παρθένα. Ὅταν τῆς μαύρης γῆς στριφογυρνάει ἡ σφαῖρα μὲς τοὺς αἰθέρες κι' ὁλόγυρά της λαμπυρίζουνε τἀστρα, χλωμὰ, ἄπειρα εἶναι τ' ἀγγελούδια, ὁποῦ πετοῦνε πρὸς τῆ γῆ μας, γιὰ νὰ ἐδοῦνε τὰ δυό Σου μάτια τὰ λομπρά. Κι' ὅταν πάλι τῆς Ἐδὲμ τὰ μύρια κρίνα γίνουν τὴ λαμπράδα τους μὲς στὸ δειλινὸ τῆς γῆς μας, στὸν ὁλόφωτο οὐρανὸ, μαραμένα λυώνουν, σβύνουν, γιατὶ νιώθουν νὰ τὰ θαμπώνῃ τὸ φῶς τὸ λαμπρὸ, ποῦ ἀπινοβολεῖ ἡ ὄψη Σου. Μὰ εἶσαι Ἐσὺ ὁ πλανεμμένος ἄγγελος στῆς γῆς τὰ σκιερὰ μονοπάτια κι' ὅπως θάλασσα μιὰ Αὐγὴ μέσα στὸν πρωσκότεινο Ἅδη, ἔτσι λάμπεις καὶ Σὺ γιὰ μένα ἀπάνου στὴ θρηνητικιὰ γῆ καὶ φωτίζεις τῆς ψυχῆς μου τὴ σκοτεινὴ ἄβυσο.

1918. *Ἐ δ ε ω ά ν θ η ς*

Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Ἦταν νύχια βαθιὰ μεσάνυχτα, νύχτα ἀνειρώδης, νύχτα θεϊκή. Ὁ φωτοδόλος δίσκος τῆς μελιτώχρου φοίβης ἐχρύσιζε τὰ πράσινα φύλλα τῶν δένδρων καὶ τὰ ποικιλόχρωα πέταλα τῶν λουλουδιῶν.

Ἦταν νύχια βαθιὰ, μεσάνυχτα, νύχτα ὑπέροχος, νύχτα γαληναία, νύχτα ποῦ σταλάζει σὲ κάθε καρδιὰ τὸ βότανο τῆς λήθης. Ἐκαθήμην πρὸ τοῦ παραθύρου ἀτενίζουσα τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ γαλάζιο τοῦτο στερέωμα γιὰ μιὰ στιγμὴ ποῦ φάνηκε πῶς βρίσκομαι καὶ ἐγὼ ἐκεῖ ἐπάνω, πῶς περιεπλανώμην στοὺς γαλανοὺς αἰθέρας. Ἔξαφνα, ἀκούω μιὰ φωνὴ· μιὰ φωνὴ γλυκειὰ καὶ μαγεμένη, μιὰ φωνὴ ὑπέροχον, συμπαθητική. Ἦταν φωνὴ ἀγγέλου ἢ εὐωδίας; Ὄχι, ἦταν φωνὴ τραγουδιστοῦ, φωνὴ ὀνειροπόλου, τρικιμιώδης, φωνὴ ποῦ ἔβγαινε ἀπ' τὰ βάθη μιᾶς καρδιᾶς πονεμένης· φωνὴ ποῦ περιεφρόνει τὰ θέλγητρα τῆς φύσεως, φωνὴ ποῦ δὲν τὴν εἴλκυε τῆς νύχτας ἡ γαλήνη. Ἦταν φωνὴ ποῦ δὲν ἔβλεπε τίποτα, μὰ τίποτα γύρω της.

Ὦ, τραγουδιστά. Ἀτυχὴς ἢ εὐτυχὴς ὕπαρξις δὲν ἠξεύρω, Τί σ' ἔπλασεν ἡ μοῖρα; νὰ μὴ νοιώθῃς χαρὰ, νὰ μὴ νοιώθῃς εὐχαρίστησι, νὰ μὴ νοιώθῃς τίποτα, μὰ τίποτα, παρὰ μόνο τὲς τρικυμίες τῆς ζωῆς;

Ἀθῆναι. *Νίνα Γ. Θεοχάρη*

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Ὁ μὴν οὗτος εἶναι διὰ πάντα Ἕλληνα ἱερός, ὡς συμβολίζων τὴν ἐπίσημον ἔναρξιν τοῦ Ἀγῶνος, ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἐκ τῆς δουλείας Γένους, διὸ φέρομεν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀναγνωστῶν πρῶτα γεγονότα τινὰ ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος. Ὁ φιλέλλην βουλευτὴς Φαβιέρος τῇ 2 τοῦ 1826 μὲ τὸ στράτευμα αὐτοῦ ἀποβιβάζεται εἰς Στοῦραν καὶ τῇ 7 τοῦ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους πολιορκεῖ τὴν Κάρυστον. Ὁ ἀείμνηστος οὗτος φιλέλλην ὑπερήσπισε καὶ τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, ἔλαβε δὲ μέρος εἰς τὴν ἀποτυχοῦσαν ἐπανάστασιν τῆς Χίου. Μεταβὰς τῷ 1828 εἰς Γαλλίαν, μετ' οὐ πολὺ ἐγύρισε μὲ τὴν Γαλλικὴν ἀποστολὴν. Τῇ 3 τοῦ 1827 ὁ Καραϊσκάκης διὰ νυκτὸς καταλαμβάνει καὶ ὀχυρώνει τὸ Κερατσίνι τοῦ Πειραιῶς, ἑτοιμαζόμενος εἰς τὴν μάχην ἡ ὁποία συνεκροτήθη τὴν ἑπομένην, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες κατετρόπωσαν τοὺς Τούρκους ὑπὸ τὸν Κιουταχῆ. Τῇ 6 τοῦ 1829 τὸ φρούριον τῆς Βονίτσης παρεδόθη εἰς τοὺς ἀγωνιστάς. Τῇ 9 τοῦ 1821 κρατοῦνται ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ἀρχιερεῖς ΔΩΡΟΘΕΟΣ Ἀδριανουπόλεως, ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ἐφέσου, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δέρκων, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Νικομηδείας, ΙΩΣΗΦ Θεσσαλονίκης, ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ Τυρνόβου καὶ ὁ Πρώτος καὶ ὁ Ἀρχιλέων ΕΥΓΕΝΙΟΣ, οἱ μετὰ ταῦτα ὅλοι ἀπαγχονισθέντες. Τῇ 16 τοῦ 1825 οἱ ἀγωνισταὶ ἀποκρούουσι παρὰ τὸ Νεόκαστρον τοὺς Αἰγυπτίους. Τῇ 18 τοῦ 1825 παραδίδεται ἡ Ναύπακτος καὶ ὑψοῦται τὸ πρῶτον Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ. Τῇ 23 τοῦ 1826 γίνεται ἡ Συνθήκη μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ρωσσίας ὅπως μεσιτεύσωσιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Τῇ 24 τοῦ 1821 ὁ Πανουργιᾶς κηρύττει τὸν ἀγῶνα εἰς Σάλωνα.

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΜΑΡΤΙΟΥ, ἡμέρα ἱερὰ καὶ ἁγία διὰ τὴν Πατρίδα καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην γεννᾶται ἐν Λημνοτάνῃ τῷ 1771, ὁ Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ, ὁ πρῶτος μοχλὸς τῆς ἐπισήμου κηρύξεως τοῦ Ἀγῶνος. Βαπτισθεὶς ὠνομάσθη Γεώργιος. Ὁ μὲν πατήρ του πτωχὸς, προχόταπος ἐργάτης ἐκαλεῖτο Ἰωάννης Κότζιας ἢ Κοτσιᾶς, ἡ δὲ μήτηρ του Κανέλα Κουκουζοπούλου. Ἐξεπαιδεύθη ἐν τῇ γενετείρᾳ καὶ ἐν Ἄργει. Τῇ 25 τοῦ ἰδίου τούτου μηνὸς τοῦ 1806 ἔγεινε Μητροπολίτης Πατρῶν. Μυηθεὶς τὰ μυστήρια τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου Πελοπίδα, ἀρχίζει τὴν μεγάλην αὐτοῦ ὑφοῦταν διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ ὑποδούλου Γένους. Τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ ταύτῃ ἡμέρᾳ ὑψώνει τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἁγίας Λαύρας. Τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις φθάνει ἀπεσταλμένος ἐξ Ὕδρας ὁ Νικόλαος Κοντόπουλος, ὅπως κάμῃ γνωστὸν πρὸς τοὺς δημογέροντας Ἀθηνῶν, ὅτι εἶνε ἡ ὥρα τῶν ἀμέσων ἐργασιῶν τοῦ Ἀγῶνος καὶ ἤρχισαν οὗτοι τὴν ἐθνικὴν ἐνέργειαν.

Ἐπειδὴ ἤμεθα εἰς τὸν μῆνα Μάρτιον, πρέπει νὰ φέρωμεν εἰς τὴν μνήμην καὶ τὸν Ἄγγλον θαλασσομάχον κόμητα ΘΩΜΑΝ Κόχραν, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τοῦ 1827 κατέπλευσεν εἰς τὰ νερά μας διὰ νὰ φανῇ ὠφέλιμος εἰς τὴν αἰσίαν ἐπιτυχίαν τοῦ Ἀγῶνός μας. Ἡ πρώτη δὲ ἰδέα αὐτοῦ ὑπῆρξε νὰ συστήσῃ ἐπιμόνως καὶ τὴν ὁμόνοιαν εἰς τοὺς διχονοοῦντας Ἕλληνας. Διὰ νὰ μὴ κουράσωμεν τοὺς εὐμενεῖς ἡμῶν ἀναγνώστας θέτομεν τέλεαν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀναμνήσεις διὰ νὰ ἀναφέρωμεν κατὰ τὸν ἱερὸν τοῦτον μῆνα καὶ δύο φιλοπάτριδας, ὧν τὸ ὄνομα εἶναι συνδεδεμένον μετὰ τοῦ Ἀγῶνος, δῆλα δὴ τοῦ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΝΕΛΟΥ καὶ τοῦ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ. Ὁ πρῶτος ἐγεννήθη τῇ 9 τοῦ μηνὸς τούτου τῷ 1792 ἐν Κωνσταντινουπόλει. Κατὰ τὸν Ἀγῶνα ἐπ' ὀλίγῳ ἦτο εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Ἀλεξ. Ὑψηλάντου. Ἐκ τῶν ποιημάτων του ζῇ ἀκόμη ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν χειλέων τῷ :

Ὦ ΛΙΓΥΡΟΝ ΚΑΙ ΚΟΠΤΕΡΟΝ ΣΠΑΘΙ ΜΟΥ. Ὁ δεύτερος ἀπέθανεν ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ πατρίδι Κερκύρᾳ τῇ 30 τοῦ ἔτους 1872. Οὗτος ἐμουσούργησεν ἐθνικὰ ἄσματα καὶ τὸν εἰς τὴν ἔλευθερίαν Ὕμνον τοῦ Σολωμοῦ. Παρατηρητέον ὅτι ὁ μέγας Κερκυραῖος μουσικοδιδάσκαλος ΤΡΙΣ ἐμουσούργησε τὸν ὕμνον καὶ τὸ ἐν χρήσει ὡς ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ εἶναι τὸ πρῶτον ΜΟΤΙΒΟ τοῦ τονισμένου μὲ δημῶδη χαρακτῆρα διὰ ὀξυφώνου καὶ βαθυφώνου, διῃρημένον εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρα μέρη, ὧν τὸ τελευταῖον εἶναι ΦΟΥΓΑ ΡΕΑΛΕ. Ὁ ὕμνος οὗτος ἐγένετο τότε δημοφιλὴς καὶ ἐδέρμανε τὰ αἰσθήματα καὶ συναισθήματα τῆς Ἑλληνησιακῆς νεολαίας, καὶ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἔκαμε τὸν γῦρον τῶν Νήσων τοῦ Ἰονίου καὶ μετέβη εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὰς πλατείας μας, εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς ἐθνικὰς διαδηλώσεις αἱ φλαρμονικαὶ μουσικαί μας τὸν ἐπαιάνιζον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Ἑνώσεως τῶν Νήσων μας μὲ τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον. Ὁ ὕμνος οὗτος, ὡς ἔχων ἱστορικὸν ἐθνικὸν παρελθόν, ὁρθῶς ἐγένετο ΥΜΝΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ καὶ ὡς τοιοῦτος νομίζομεν, ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ. Ἡ λαϊκὴ αὕτη μουσούργησις ἐδημοσιεύθη ἐν Λονδίνῳ τῷ 1873. Ἡ δευτέρα μου σούργησις εἶναι βαθεῖα μελέτη καὶ κολισσαία μὲ κανονιμιτατσιονι φουγκὲ ντὶ τόνο, φουγκεραλὶ

κόντρα συγκέτιο καὶ ἄλλαα τοιαῦτα δεικνύοντα τὴν μουσικὴν βαθύνοιαν τοῦ πρώτου Ἕλληνος μουσουργοῦ. Τὸ ἔργον τοῦτο ὁ Μάντζαρος ἀφέρωσε τῷ Βασιλεῖ Ὄθωνι τῷ 1844, ὅστις ἐνεθουσιάσθη καὶ τοῦ ἀπένειμε καὶ τὸ παράσημον τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς αὐτὸν εὐμενείας καὶ ὑπολήψεως. Ὁ ὕμνος οὗτος ἔμεινε ἀνέκδοτος. Πρὸ μιᾶς περίπου τριακονταετίας ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ, ὀρθῶς ποιοῦσα, εἶχε ψηφίσει δέκα χιλιάδας δραχμ. πρὸς τύπωσιν τῶν ἀνεκδότων ἔργων τοῦ Μαντζάρου. Ἀλλ' ἡ οἰκογένεια, μέχρι τοῦ 1890, εἶχε λάβει μόνον δραχμὰς 1200 καὶ μὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἤρχισεν ἡ τύπωσις κατὰ τεύχη. Μεταξὺ τῶν ἐκδοθέντων τευχῶν εἶνε καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κλασικῆς μελοποιήσεως, δῆλα δὴ, πρῶται ὀκτὼ στροφαί. Εὐχῆς ἔργον θὰ εἶναι ἂν δοθῇ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἐκτύπωσις. Ἡ τύπωσις εἶχεν ἀρχίσει εἰς τὰ κατα στήματα Γ. Βεντουρίνη ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ Ρώμῃ. Ἡ τρίτη μουσούργησις τοῦ ΥΜΝΟΥ ἐγένετο ὅτε τῷ 1860 ὁ Μάντζαρος παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ Α. Βότσαρη νὰ συνθέσῃ ἐμβατήρια διὰ τὸν στρατόν. Τότε ὁ ἐθνικὸς μουσουργὸς μας ἐσκέφθη ὅτι καταλληλότερον ἦτο τὸ τρίτον νὰ μουσουργήσῃ ὅλον τὸν Ὑμνον εἰς ἐμβατήρια ἄσματα. Τὰς στροφὰς 83- 86, δῆλα δὴ : Στὴν σκιὰν χεροπιασμένη ἐμουσούργησε τὸ τέταρτον διὰ ὀξυφώνους καὶ βαθυφώνους τῇ συνοδείᾳ τοῦ πιάνου καὶ τὸ πέμπτον αὐτὰς τὰς στροφὰς διὰ τὰς ἰδίας φωνὰς, ἀλλὰ τῇ συνοδείᾳ τῆς Ἄρπας.

Τῇ 2 τοῦ 1836 ἐγεννήθη καὶ τῇ 24 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἰδίᾳ γεννετείρᾳ Κερκύρᾳ ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΝΟΣ, ὁ δεινὸς μεσαιωνοδίφης καὶ ἄριστος ἱστορικὸς καὶ ἀρχαιοδίφης. Τῇ 9 τοῦ 1857 ἀπέθανεν ὁ γενικὸς ἱερομνήμων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ πολυμαθὴς πολυγράφος συγγραφεὺς, ὁ διδάσκαλος τοῦ Γένους καὶ καύχημα τῆς ὀρθοδοξίας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ ἐξ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ. Τῇ 30 τοῦ 1896 ἐν Κάνναις ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας ὁ ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, τοῦ ὁποίου ἡ μεγάλη αὐτοῦ δρᾶσις εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστή. Βεβαίως προέτερεχε τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ καὶ ἐμπόδιον εὕρισκε εἰς ἐξωτερικάς τινας καὶ ἐσωτερικάς τινας περισπάσεις. Τέλος δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι τῇ 5 τοῦ 1913, δολοφόνος ἄτομος χεῖρ ἀφήρεσε τὴν πολύτιμον ζωὴν τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

"ΜΙΑ ΗΡΩΪΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ !!"

Μεγάλαι τιμαὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὰς Βρυξέλλας τὴν μνήμην τῆς Γαβριέλλας Πετίτ, ἡρωΐδος Βελγίδος, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡρωϊκωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς μυθικῆς Μὶς Κάβελ. Ὅταν ἐξερράγη ὁ πόλεμος ἡ Γαβριέλλα παρέμεινε εἰς τὸ Βέλγιον, κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς νυστικὸς, κατόπιν δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κατασκοπείας. Ἐξετέλεσεν ἀποστολὰς ἐπικινδυνωδεστάτας, ἐβοήθησεν χιλιάδας νεαρῶν Βέλγων νὰ καταφύγουν εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, ἵνα συνενωθοῦν ἐκεῖθεν μετὰ τῶν στρατευμάτων τοῦ Βασιλέως Ἀλβέρτου, ἕως ὅτου τὸν Μάρτιον τοῦ 1916 συνελήφθη. Παρεπεμφθεῖσα εἰς τὸ Στρατοδικεῖον ἠρωτήθη διὰ ποίους λόγους ἐξετέλει ἔργα κατασκοπείας. »Ἀπὸ τὸ μῆκος, τὸ ὁποῖον τρέφω ἐναντίον σας ἀπαντήσεν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὴν χώραν μου καὶ τὸν Βασιλέα μου». »Ἀλλὰ ὁ Βασιλεύς σας, τῆς λέγει εἰς ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς στρατοδίκας εἶνε ἕνα φάντασμα». »Ὁ Βασιλεύς μου, ἀπαντᾷ ἡ ἡρωΐς, εἶνε στρατιώτης, ὁ ὁποῖος μάχεται εἰς τὰ χαρακώματα. Ὁ ἐλεεινὸς Κάϊζερ, μένει μακρὰν ἀπὸ τὰς γραμμὰς τοῦ πυρός». Ἐρωτηθεῖσα τί θὰ ἔκαμνε ἐὰν τὴν συνελάμβανον, ἀπήντησεν : »Θὰ ἀυξήσω πάλιν νὰ κάμνω ὅ,τι ἠμπορῶ, ἐναντίον σας».

Εἰκοσάκις τῆς προσεφέρθη ἡ σωτηρία τῆς ζωῆς της, ἐὰν ἀνεκοίνου τὰ ὀνόματα τῶν συνενόχων της. Ἀλλ' τοτε ὅμως ἠρνήθη. Ὅταν ὡδηγήθη εἰς τὸν τόπον τοῦ τουφεκισμοῦ, ἀπήντησεν εἰς ἕνα Γερμανὸν ἀξιωματικὸν, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ τῆς προσφέρῃ τὸν βραχίονά του. »Εὐχαριστῶ, τοῦ εἶπεν, δὲν αἰσθάνομαι ἐξάντλησιν καὶ θὰ σᾶς κάμω νὰ ἰδῆτε πῶς ἀποθνήσκει μία Βελγὶς κόρη.» Δὲν ἠθέλησε νὰ τῆς δέσουν οἱ ὀφθαλμοί της. »Θέλω νὰ ἀντιμετωπίσω τὸν θάνατον κατὰ πρόσωπον», εἶπεν. Καὶ ἐπειδὴ ἕνας στρατιώτης ἠθέλησε νὰ τῆς δέσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς βίας ἐφώνησεν. »Σεβασθῆτε τουλάχιστον τὴν τελευταίαν ἐπιθυμίαν μιᾶς γυναικός».

Ἔπεσε κραυγάζουσα.

»Ζήτω τὸ Βέλγιον, ζήτω τὸ Βέλγιον».

ΔΗΜ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ἐφ. δεκανεὺς

ΤΟΥΤΕΛΑΙΡ

Ἀπαλύνει καὶ λευκαίνει τὸ δέρμα. Συστέλλει κατὰ τῶν ἀμυγῶν, ἐκβροῶν, φωγιῶν τοῦ δέρματος, τῶν ἐρυθρῶν κηλίδων καὶ ἡλιοπυρώματος. Ἐξαλείφει τὰς ρυτίδας. Καθιστᾷ τὴν ἐξ ὀρύζης πούδραν κολλώδη συγκρατοῦν αὐτήν.

Τιμὴ φράγκα 3 τὸ 1)2 φιαλίδιον

Ζητήσατέ το εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα.

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐν Ἑλλάδι

ΖΩΓΡΑΦΟΣ καὶ ΜΠΑΪΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀθηνᾶς 51

Ἡ ὡραιότης τῶν Κυριῶν καὶ ἡ ὑγιεινὴ καὶ περιποίησις τοῦ δέρματος ἐπιτυγχάνεται ἁπλούστατα διὰ τοῦ

ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΣΑΠΟΛΙΝ (τοῦ κ. Κεβαγιὲς) φαρμακοποιοῦ Α' τάξεως, πρώην ἀξιωματικοῦ, τιμηθέντος διὰ μεταλλίου τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Λαγ. Λουβρίκου.

ΓΑΛΑ ΣΑΠΟΛΑΝ

Ἡ καλλιτέρα ὑγιεινὴ τροφὴ περιέχουσα γάλα ἀποστειρωμένον, Κοκάο καὶ ζάχαριν κλπ. Τὸ Ἰουτελαὶρ εἶνε ἀνώτερον πάσης ἄλλης τροφῆς διὰ μικρὰ παιδία, ἀναρρωνύοντας καὶ γέροντας.

Τέλειον γεῦμα, πρόγευμα ἢ δειλινὸν δύνασθε νὰ παρασκευάσητε μὲ τὸ ΤΟΥΤΕΛΑΙΡ τοῦ ἰατροῦ Ε. Περσερ. Ὁδὸς Πόμπ ἀρ. 95.

Οὐδέποτε ἐπιφέρει εὐκοιλιότητα. Σ

Εἰς τὰ μικρὰ παιδία ὑποβοηθεῖ τὴν ὀδοντοφυΐαν.

Ζητήσατέ το εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ ἐδωδιοπωλεῖα.

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα

ΖΩΓΡΑΦΟΣ καὶ ΜΠΑΪΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀθῆναι. Ἀθηνᾶς 51

παρὰ τοῖς ὁποίοις διανέμονται δείγματα δωρεὰν πρὸς δοκιμὴν

ΚΟΣΜΟΣ

Ὁ ΛΙΜΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Εἰς ἑκατὸν εἴκοσι ἑκατομμύρια ὑπολογίζεται ἡ δαπάνη ἡ ὁποία θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὰ νέα λιμενικὰ ἔργα Πειραιῶς.

Ὁ λιμὴν τῶν Ἀλῶν, ἡ Ἀκτὴ Τζελέπη, ἡ Τρούμπα, ὁ Κάνθαρος, αἱ Ἀποβίθραι, τὸ Ὑγειονομεῖον, τὸ Λιμεναρχεῖον, ἡ Ἡετωνία Ἀκτὴ θὰ ὑποστοῦν τελείαν μεταμόρφωσιν. Προβλῆτες, κρηπιδώματα, ἀποβαθρῶν ἐκβαθύνσεις, ἐκβραχισμοὶ, ἀγκυροβόλια, διαπλατύνσεις, τεράστιαι Ἀποθῆκαι, νέα κτίρια, εἰδικὰ ὑπόστεγα, εἰδικαὶ σταποθῆκαι, ἀπορρυφητικαὶ ἀντλίαι, εἰδικὰ μηχανήματα ἐκφορτώσεων καὶ μετακινήσεων ἐμπορευμάτων θὰ δώσουν μίαν νέαν μεγαλειώδη ὄψιν εἰς τὸν μεγαλείτερον λιμένα τῆς μεγάλης μας Ἑλλάδος. Νέαι σιδηροδρομικαὶ γραταστάσεις, ὅλαι αἱ βελτιώσεις καὶ τελειοποιήσεις τῆς μηχανικῆς θὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν αὐτήν, ἥτις θ' ἀφίσῃ ἐποχὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐν Ἑλλάδι.

Μία πενταετία θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν κολοσσιαίαν αὐτὴν μεταβολήν, εἶνε δὲ ἤδη ὑποβεβλημέναι προτάσεις τεχνικῶν Οἴκων τῆς Εὐρώπης καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα διὰ τὴν ἐπιτυχῶν συνδυασμῶν τοῦ κ. Βενιζέλου θεωρεῖται ἐξησφαλισμένον.

Ὁ κ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς ἀδιάλλακτον πολιτικὸν ἐξειλίχθη ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προοδευτικῶν κ. Δημητρακόπουλος. Ἡ ἠθικὴ ἑνότης, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὰς σκέψεις του καὶ τὰς πράξεις του, ὡρθώθη πρὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπέβαλε τὴν λῆψιν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι στεροῦν τὴν πολιτικὴν κονίστραν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀγνοτέρους μαχητάς. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, ὁ ὁποῖος τὸν περιέβαλλε μὲ ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν καὶ μὲ βαθύτατον σεβασμὸν, ἐδοκίμασε ἀληθῆ πικρίαν ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἣν ἔλαβε, τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας. Ὁ πολιτικὸς ἔχει ὑποχρεώσεις. Καὶ διὰ τὸν κ. Δημητρακόπουλον ὅλοι ἀντιλαμβανόμεθα ἐπιτακτικωτέρας τὰς ὑποχρεώσεις αὐτάς, ἐν στιγμαῖς μάλιστα ὀξυτάτου πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Ἀτυχῶς τὰς ὑποχρεώσεις του αὐτὰς ἐδέχθη νὰ τὰς ἐξωτερικεύσῃ διὰ τῆς ἀποκαρύνσεώς του ἀπὸ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, ἥτις εὐχόμεθα καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι θέλει εἶσθαι προσωρινή. Θὰ εἶνε ἀδίκημα διὰ τὴν πατρίδα νὰ στερηθῇ ἐπὶ πολὺ ἑνὸς ὑπερόχου, ἀγνοῦ καὶ εὐθαρσοῦς πολιτικοῦ ἡγέτου της.

Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Μία ἀνησυχία κρατεῖ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Ἡ τύχη τῆς Ἁγίας Σοφίας. Ἡ ἐκχριστιανισμένη Κωνσταντινούπολις ἀφαιρεῖ πλέον τὰ δεσμὰ τοῦ ἐκτουρκισμοῦ ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς θόλους τοῦ ὑπερτίμου ναοῦ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία μετ' ἀγωνίας ἀναμένει τὴν στιγμὴν τῆς ἐπανόδου του εἰς τοὺς κόλπους της. Ἡ Ἑλληνικὴ συνείδησις ἀναμένει ἐναγωνίως τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης Ἑλληνικῆς λειτουργίας. Ἡ συγκεντρωμένη ὁρμὴ τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς ποῦ λαχταρᾷ χρόνια καὶ χρόνια τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ γένους, πρὸς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, στρέφει πρωϊστον τὰ ὡραότερα, καὶ τὰ γλυκύτερα καὶ τὰ θερμότερα ὄνειρά της. Στὸν πόθο αὐτὸ ἀνετράφησαν αἱ ἀπὸ τῆς ἁλώσεως γενεαὶ καὶ μὲ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας συνεδέθησαν οἱ πόθοι κάθε κοινωνικῆς τάξεως καὶ κάθε ἡλικίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν γνωρίζομεν ἄλλο τι παρὰ τὴν γενικὴν καὶ ἄριστον πληροφορίαν, ὅτι »τὸ ζήτημα τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐλύθη, ληφθείσης τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Διασκέψεως, τοῦδε λύσις περιορίζεται εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Ἁγίαν Σοφίαν, εἰς τὸ ὅτι θὰ τεθῇ ὑπὸ αὐστηρότατον Συμμαχικὸν ἔλεγχον, καταργουμένου παντὸς δικαιώματος τῆς Ὑψηλῆς Πύλης».

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ.

Ὁ φίλος κ. Τσοκόπουλος, ὁ γνωστὸς κωμῳδιογράφος, ὁ ἐκπροσωπῶν μετὰ τόσης χάριτος τὴν λεπτότητα ἐν τῇ ἀντιλήψει τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα χειρίζεται ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς »Ἑστίας», ἐπρότεινε τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς ὡραίας ποιητικῆς ἐμπνεύσεώς του.

Ἐπρότεινε τὸν ἑορτασμὸν μιᾶς ἡμέρας, ἀφιερωμένης εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ, τοῦ ὑπερόχου Σολωμοῦ. Καὶ μαζὶ μὲ τὸν ἑορτασμὸν — τὸν ὁποῖον διαγράφει ποιητικώτατον καὶ ἀντάξιον τοῦ ποιητοῦ—προτείνει καὶ τὴν ἐξεύρεσιν, διὰ μιᾶς παγκοίνου μεγαλειώδους χειρονομίας, τῶν ἀπαιτουμένων χρημάτων διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος, δυναμένου νὰ σμιλευθῇ τὸ ταχύτερον διὰ ν' ἀνεγερθῇ κατὰ τὸ 1921 εἰς ἓν περίβλεπτον μέρος τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Αἱ ὡραῖαι ἰδέαι συνήθως ἀργοῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν, οὐδέποτε ὅμως ἀπόλλυνται. Εἰς τὴν περίστασιν ὅμως αὐτὴν ἀπαιτεῖται κυρίως ταχύτης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, διότι ἡ πρωτίστη αὐτῆς ἀξία θὰ εἶνε τὸ ἐπίκαιρον τῆς πραγματοποιήσεώς της.

Ἡ Κυβέρνησις ἂς τὴν υἱοθετήσῃ, ὁ Λαὸς ἂς ἐξασκήσῃ ὅλην τὴν δραστηριότητά του καὶ τὸ κοινὸν θὰ εἶνε πρόθυμον νὰ ἐλθῇ ἀρωγόν.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

Ἡ Βουλὴ διέκοψε τὰς ἐργασίας της εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνός.

—Θὰ ἐπαναλάβῃ ἐπανερχομένου τοῦ κ. Βενιζέλου, ὅστις φαίνεται θὰ ἀποβῇ ὁ εὐτυχὴς κομιστὴς ἐθνικῶν ἐπιτυχιῶν.

—Τὸ Φιοῦμε ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τῶν ἐκεῖ εὑρισκομένων ἰταλικῶν στρατευμάτων ἀνεξάρτητος καὶ αὐτόνομος δημοκρατία.

—Τὸ Φιοῦμε κατέστη τὸ διασκεδαστικώτερον σημεῖον μέσα εἰς τὴν τραγικότητα τῆς ἐποχῆς μας.

-- Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων ἤρχισεν ἡ ἐκκαθάρισις τῆς πολιτικῆς ἀτμοσφαίρας.

—Συνέπεια ταύτης ὑπῆρξεν ἡ σύλληψις 150 ἐπιφανῶν Νεοτούρκων, ὑποχρεωθέντων εἰς ἀκούσιον μέχρι Μάλτας ταξείδιον.

—Ἀπὸ τοῦ 1912 οἱ Τοῦρκοι ἐγένοντο διεθνεῖς.

—Συλλαμβανόμενοι ὡς αἰχμάλωτοι ἢ μενοι ὡς πολιτικοὶ ταρξίαι διεσκορπίζοντο εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, ἀπολαμβάνοντες τὰ ἀγαθὰ βίου πλήρους μακαριότητος καὶ γαλήνης.

--Ὁ κ. Βενιζέλος μεταβὰς εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὡμίλησε πρὸ τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων καὶ ἀνήρεσε

τὰς μοελληνικὰς περὶ Σμύρνης πληροφορίας Ἄγγλου ἱερέως.

—Τὸ ἀκροατήριον τοῦ κ. Βενιζέλου συνέκειτο ἐξ 100 περίπου Ἄγγλων βουλευτῶν.

—Ἔλαβε δὲ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπψεις του μὲ τὴν ἀρμὴν τῆς εἰλικρινείας ποὺ τὸν χαρακτηρίζει, ἀποσπάσας θερμὰ τὰ συγχαρητήρια τῶν ἀκροατῶν του.

—Ὁ κ. Ν. Δημητρακόπουλος διὰ τοῦ »Ἡμερησίου Τηλεγράφου», διακόψαντος ἤδη τὴν ἔκδοσίν του, ἐδημοσίευσε μακροτάτην ἐπιστολὴν τοὺς λόγους τῆς ἀποχῆς του ἀπὸ τοὺς προσεχεῖς πολιτικοὺς ἀγῶνας.

—Ἡ δίκη τῶν ἐπὶ συνωμοσίᾳ κατηγορουμένων ἤρχισε τὴν 12ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου.

—Ὁ Οὐΐλσων ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ Λευκοῦ του Οἴκου κανονίζει μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀφέλειαν τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια. Γνωματεύει, ὅτι ἡ Ἀδριανούπολις, Σαράντα Ἐκκλησίαι κλπ. πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τοὺς Βουλγάρους...

—Πειράματα ἐκτελεσθέντα πρὸς ραδιοτηλεγραφικὴν συνεννόησιν μεταξὺ Λονδίνου καὶ Ρώμης, ἀπέδωκαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

—Διεβιβάσθησαν εὐκρινῶς ραδιοτηλεγραφήματα ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας τοῦ Λονδίνου καὶ τὰς ἐφημερίδας τῆς Ρώμης.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

"Η ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ,,

Τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα τὸ ἱστορικὸν δράμα, τὸ ἱστορικὸν λιμπρέττο ἀκόμη, εἶναι ἀπὸ τὰ προσφιλέστερα θέματα τοῦ φίλου κ. Ἀσπρέα.

Βαθὺς καὶ ἀκούραστος μελετητὴς τῆς συγχρόνου ἱστορίας, ἀφύεται ἀπὸ τὸ πλούσιον ἱστορικὸν ὑλικὸν τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἔργου του.

Ἡ ἱστορικὴ ζωὴ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἐξελίσσεται ραγδαία ὑπὸ τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τοῦ νεοσυστάτου Βασιλείου καὶ κάθε ἐποχὴ παρελθοῦσα, ἐν ᾧ συνδέεται ἀναποσπάστως μὲ τὰ γεγονότα τῶν πρὸ αὐτῆς καὶ τῶν μελλοντικῶν γενεῶν, ἐν τούτοις ἀποτελεῖ κόσμον ἰδεῶν, ἀπηλλήφεων, κοινωνικῆς ἐξελίξεως, πολιτικῆς διαμορφώσεως, τελείως διάφορον καὶ ξεχωριστόν.

Οἱ ζήσαντες καὶ δράσαντες πρὸ μιᾶς 25ετίας αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ξένους πρὸς τὴν σημερινὴν ζωήν, ὅπως καὶ ἡμεῖς οἱ τυχὸν ὑπάρχοντες μετὰ τέταρτον αἰῶνος θὰ αἰσθανώμεθα ἑαυτοὺς ζῶντας καὶ κινουμένους ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς νέας ζωῆς. Ἡ αὐτὴ ἀναλογία καὶ οἱ αὐτοὶ ὅροι δι' ἐκείνους οἵτινες ἔζησαν καὶ ὑπῆρξαν κατὰ τὰ δύο πρῶτα τέταρτα τοῦ λήγοντος ἤδη πρώτου ἀπελευθερωτικοῦ αἰῶνος.

Ἑπομένως τὸ ἱστορικὸν δράμα ἢ τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀκούραστος συγγραφεὺς ἑκάστοτε μᾶς παρέχει, ἐνέχουν ἀπὸ φύσεως πλέον, ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον.

Καὶ τὸ ἐξαιρετικὸν αὐτὸ ἐνδιαφέρον τὸ καθιστᾶ ἐντονώτερον, ἑλκυστικώτερον ἡ χάρις καὶ ἡ εὐστροφία καὶ δύναμις τοῦ κ. Ἀσπρέα.

Ἡ »ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ» εἶναι τὸ τελευταῖον ἔργον του καὶ μέσα ἀπὸ σελίδας της πλουσίως ἐμπάρχουν τὰ πολύτιμα αὐτὰ στοιχεῖα. Ἡ ἐποχὴ τῆς πρώτης δυναστείας, ἡ ἐποχὴ τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας, πιστῶς ἀπεικονιζομένη ζωντανεύει μὲ τὸν πλέον ἐπίκαιρον τρόπον. Ὁ ἀναγνώστης ὁ ὁποῖος ἐξ ἀορίστων διηγήσεων ἔχει μέσα στὴ ψυχή του κάποιαν ἀσαφῆ ἰδέαν τῆς πρὸ ἑξηκονταετίας ἐποχῆς, ἀνευρίσκει ἰδιαίτερον θέλγητρον εἰς τὴν »Κυρίαν τῆς Τιμῆς» διατρέχων διὰ μέσου τῶν γραμμῶν τὸ ἱστορικὸν περιβάλλον εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέζησαν οἱ πάποι του καὶ οἱ γονεῖς του.

Εὐτύχημα εἶναι ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν βιβλίον διαβάζεται καὶ ἑπομένως καὶ ἡ »Κυρία τῆς Τιμῆς» κοσμεῖ ἤδη πᾶσαν βιβλιοθήκην ἀφ' οὗ ἀντιπροσωπεύεται τελειως καὶ εἰς τοῦ αὐστηροτέρου βιβλιοφίλου καὶ φιλαναγνώστου τὰς ἀπαιτήσεις.

ΣΤΗ ΛΥΡΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Μιὰ τουφερότης πασμένη ἀπὸ κάθε ποιητικὴ ἐκλέπτυνσιν τῆς ζωῆς, ἐξιδανικευμένη ἀπὸ τὴν ἁρμονία τοῦ στίχου, εἶναι τὸ ποιητικὸν ἔργον τοῦ κ. Καράβα. Ὁ νεαρὸς ποιητής, διὰ τὸν ὁποῖον ὁμιλῆτε πρὸ ἐτῶν ἐνθουσιωδῶς ὁ κ. Βελλιανίτης, ἀποκαλύπτων αὐτὸν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν, Χῖος τὴν καταγωγήν, ἐκπροσωπεῖ τῆς μυρωδιοπνόου Νήσου τὴν ἀβρότητα, τὴν χάριν, τὴν γαλήνην.

Ἡ θάλασσα, ποὺ λικνίζει κάθε εὐαίσθητον ψυχὴν καὶ ἐξάπτει τὴν φαντασίαν καὶ θίγει τὰς μυχιαιτέρας χορδὰς τοῦ ἀνθρώπου τῆς σκέψεως καὶ παρασύρει τὸν νοῦν καὶ τονώνει τὴν ἔμπνευσιν, ἡ θάλασσα, ποὺ γνώριμος καὶ σύντροφος σὲ κάθε νησιώτην, ἀποτελεῖ τὸ ἁρμονικώτερον στοιχεῖον τῆς ζωῆς του, εἶναι ἐκείνη ποὺ μαγεύει καὶ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ποιητήν. Ἀλλὰ καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ κάθε φυσικὸν φαινόμενον πλουτίζει τὴν ποιητικήν του πηγὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέρχονται ἀγνὰ, διαυγῆ, κρυστάλλινα τὰ ἄβρα νάματα τῆς ἐμπνεύσεώς του.

Ἡ »Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις» ἐκτιμῶσα δεόντως τὸ ἔργον τοῦ κ. Καράβα, ἐδημοσίευσεν ἤδη ἓν ἐκ τῶν ποιημάτων του καὶ θὰ εἶναι εὐτυχὴς νὰ ἐπωφελῆται πάσης εὐκαιρίας διὰ νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας της, τοὺς ἀγνοὺς καὶ ἁρμονικοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ.

ΜΕΓΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
PRINTEMPS
Δ. & Φ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΩΝ
42 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 42
Τὸ τελειότερον καταστημα γυναικείων εἰδῶν.
Ἀσπιρόρουγα διὰ προίκας.

ΚΛΕΠΙΔΕΣΜΟΙ
Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ
Ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ ὅλων τῶν συστημάτων.
Κορσέδες ἐπὶ μέτρῳ.
ΟΔΟΣ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ ἀρ. 23 Β'.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΥΠΟΔΗΜΑ
ΔΗΜ. ΜΠΑΣΜΠΑΓΙΑΝΝΗ
ΟΔΟΣ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ ἀρ. 15